

Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025-2035

Parels tussen kust, stad en landelijk gebied

Status:

Eindversie

Datum:

2 mei 2024

Een product van:

SWECO Stedelijke Planning

Postbus 203, 3730 AE De Bilt

Team Winkelen en Vrije Tijd

- Miriam Hempen
- Peter Bergmans

Voor meer informatie:

In opdracht van:

Regio Alkmaar: gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest

De in dit document verstrekte informatie mag uitsluitend worden gebruikt in het kader van de opdracht waarvoor deze is opgesteld. Elk ander gebruik behoeft de voorafgaande schriftelijke toestemming van Sweco©.

Projectnummer: 51017593

1. Regionale ambitie

Door de inzet op duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie met focus op bevorderen van de leefbaarheid, economische voordelen en behoud van natuur- en cultuurhistorische waarden, versterken we de brede welvaart in Regio Alkmaar.

 <p>Bevorderen leefbaarheid</p>	 <p>Economische voordelen</p>	 <p>Natuur- en cultuurhistorische waarden</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Op peil houden en waar mogelijk uitbreiden van het voorzieningenniveau • Optimaliseren van infrastructuur en mobiliteitsstromen • Creëren van balans in bezoekersdrukke • Waarborgen van gezondheid en veiligheid • Bevorderen van sociale cohesie en inclusiviteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op groei omzet en werkgelegenheid door seizoensspreading van toerisme en recreatie • Stimuleren gebruik van lokale producten en voorzieningen • Verbreden en verbinden van recreatief product met onder andere elk weer voorzieningen • Toename rendabiliteit van minder bezochte locaties • Verduurzamen van de sector 	<ul style="list-style-type: none"> • Vormen samen de verbindende identiteit van Regio Alkmaar • Verminderen recreatieve druk op natuurgebieden waar nodig • Benutten functionaliteit en zichtbaarheid van cultureel erfgoed • Creëren van lokale trots en draagvlak

2. Regionale opgaven

- Het huidige recreatieaanbod beter benutten en verduurzamen**
- Bekendheid van de parels in Regio Alkmaar verbeteren**
- Balans leefbaarheid en economische groei waarborgen**
- Druk op natuurgebieden verlichten**

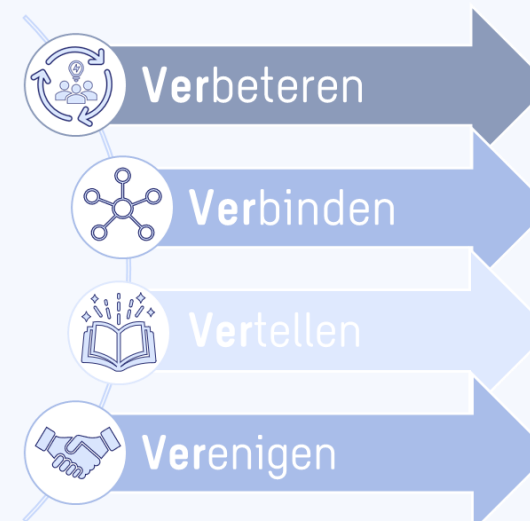

3. Regionale doelstellingen

De ambitie en opgaven monden uit in twee doelstellingen:

4. Vier strategische pijlers

Inhoudsopgave

<u>Inleiding</u>	5	<u>2. Visie voor 2025-2035</u>	22
• <u>Aanleiding</u>	6	• <u>Onze ambitie</u>	23
• <u>Definities</u>	6	• <u>Regionale opgaven</u>	24
• <u>Aanpak</u>	7	• <u>Doelstellingen</u>	26
• <u>Leeswijzer</u>	7	• <u>Inhoudelijke principes</u>	27
<u>1. Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar</u>	8	• <u>De 4 strategische pijlers</u>	28
• <u>Wie zijn we als Regio Alkmaar</u>	9	• <u>Pijler 1: Verbeteren</u>	30
• <u>Natuur, landschap en recreatiegebieden</u>	10	• <u>Pijler 2: Verbinden</u>	31
• <u>Culturele activiteiten en erfgoed</u>	11	• <u>Pijler 3: Vertellen</u>	32
• <u>Routenetwerk</u>	12	• <u>Pijler 4: Verenigen</u>	33
• <u>Evenementen</u>	13	• <u>Rol van de gemeenten</u>	34
• <u>Winkelen, horeca en vermaak</u>	14	• <u>Cross-overs</u>	35
• <u>Verblijfsrecreatie</u>	15	<u>Bijlagen</u>	
• <u>Overnachtingen</u>	16	• <u>Factsheets</u>	36
• <u>Bedrijvigheid in de toerisme- en recreatiesector</u>	17	• <u>Onderzoeksverantwoording</u>	51
• <u>Vrijetijdsprofiel van de regiobewoner</u>	18		
• <u>Trends en ontwikkelingen in toerisme en recreatie</u>	19		
<u>Participatie</u>			
• <u>Bewoners Regio Alkmaar</u>	20		
• <u>Toerisme- en recreatiesector Regio Alkmaar</u>	21		

Inleiding

Aanleiding

De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest vormen samen de bestuurlijke Regio Alkmaar. Toerisme en recreatie is een belangrijke economische en maatschappelijke sector voor Regio Alkmaar waardoor er al lange tijd wordt samengewerkt op dit thema. Toerisme en recreatie draagt bij aan **de leefbaarheid en brede welvaart van bewoners (NBTC)**. De sector zorgt voor werkgelegenheid en draagt bij aan het voorzieningenniveau in een gemeente. Ook zorgt het voor aantrekkingskracht als woongemeente. Daarnaast heeft toerisme en recreatie **een sociaal-maatschappelijke waarde** die niet mag worden onderschat. Het draagt bij aan het geluk van bewoners doordat hun trots en de relatie met de omgeving waar ze wonen versterkt wordt o.a. door recreatiemogelijkheden en het bezoek van toeristen, tot zekere hoogte.

De visie Toerisme en Recreatie 'Regio Alkmaar: Parel aan Zee 2025' is in 2018 geëvalueerd en loopt eind 2024 af. Om in de toekomst een wezenlijke bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de leefomgeving te leveren en economisch de ontwikkeling van kust, stad en landelijk gebied blijvend te versterken, is **actualisatie van de visie** nodig. Waar de vorige visie zich vooral heeft gefocust op het aantrekken van meer bezoekers, geeft deze vernieuwde visie een andere richting aan. Toerisme en recreatie zorgt voor bewonersprofijt en draagt bij aan bredere, maatschappelijke opgaven die spelen in Regio Alkmaar. De combinatie van de inhoudelijke visie en het actiegericht uitvoeringsprogramma leveren hier een bijdrage aan.

Terugblik Visie 'Regio Alkmaar: Parel aan Zee 2025'

De afgelopen jaren zijn er veel acties ondernomen om toerisme en recreatie regionaal te laten bloeien met de focus op samenwerking, promotie en marketing en een kwaliteitsimpuls van zowel verblijfs- als dagrecreatie. Investerings in recreatie infrastructuur en het faciliteren van kennisdeling worden positief beoordeeld door stakeholders. Daarnaast is er een duidelijke vraag naar effectievere marketing om Regio Alkmaar onderscheidend te profileren ten opzichte van omliggende regio's. De behoefte aan een regionaal marketingplan wordt benadrukt. De eerste stap is al gezet met de lancering van de regionale marketingwebsite. Ondernemers ervaren soms verwarring over wat gemeentelijk en regionaal wordt opgepakt, maar steunen regionale samenwerking sterk vanwege de toeristische voordelen. Visie op verblijfsrecreatie is regionaal opgesteld in het samenwerkingsverband Noord-Holland Noord.

Definities

Onderscheid tussen toerisme en recreatie is niet altijd makkelijk te maken. Het zijn twee sectoren die veel overlap met elkaar hebben. Dit komt doordat de activiteiten en voorzieningen die onder de sectoren vallen door zowel bewoners als bezoekers te ondernemen en te bezoeken zijn. Vrijtijdsactiviteiten zijn per definitie niet gebonden aan gemeentegrenzen. Een bewoner uit de eigen gemeente of uit de regio maakt als recreant evengoed gebruik van de voorzieningen en activiteiten als een bezoeker die elders uit Nederland of van buiten Nederland komt.

- **Toerisme:** Onder toerisme worden de activiteiten verstaan gericht op het aantrekken van meerdaagse (inter)nationale bezoekers die ten minste één nacht overnachten in Regio Alkmaar
- **Recreatie:** Onder recreatie worden alle vrijetijdsactiviteiten buitenhuis verstaan in Regio Alkmaar van zowel bewoners als bezoekers. Denk hierbij aan een rondje wandelen, uit eten gaan, sporten, het bezoeken van een evenement, uitgaan of winkelen. Er is geen sprake van een overnachting.
- **Dagrecreatie:** Dagrecreatie zijn alle vrijetijdsactiviteiten waarvoor men van huis is zonder dat daarbij een overnachting plaatsvindt.
- **Verblijfsrecreatie:** Verblijfstoerisme wordt gedefinieerd als alle vakanties met overnachting van Nederlanders en buitenlanders die in toeristische accommodaties worden doorgebracht.

Daarnaast zijn er ook andere definities die veel voor komen in de visie en een belangrijke rol spelen voor de toerisme- en recreatiesector van Regio Alkmaar.

- **Brede Welvaart:** Brede welvaart is de mate van economische, sociale en ecologische welzijn van een samenleving die zowel de materiële levensstandaarden als factoren zoals gezondheid, onderwijs, milieu en persoonlijk geluk omvat.
- **Leefbaarheid:** Leefbaarheid is de mate waarin een omgeving voldoet aan de woon- en levensbehoeften van bewoners, denk hierbij aan voorzieningen, veiligheid, sociale cohesie en de kwaliteit van de woonomgeving.

Aanpak

Voor Regio Alkmaar hebben we de huidige staat van het toerisme- en recreatieaanbod beschreven en in kaart gebracht en welke trends en ontwikkelingen belangrijk zijn voor de richting van de visie. De uitgevoerde verkenning bevat de volgende onderdelen:

- **Inventarisatie van vraag en aanbod en functioneren van de sector toerisme en recreatie.** Dit geeft een gedetailleerd beeld weer van de huidige situatie en dynamiek binnen deze sector.
- **Inventarisatie visie van lokale en regionale belanghebbende partijen,** waaronder gemeenten, provincie, ondernemers en (marketing)organisaties, met een reeks interviews en een breed opgezette participatiebijeenkomst.
- Ophalen van meningen, behoeften, voorkeuren en ervaringen van onze bewoners door middel van **een digitale bewonersenquête.**
- **Trends en ontwikkelingen** die de komende jaren invloed hebben op de toerisme- en recreatiesector.

De belangrijke inzichten die zijn verkregen tijdens de inventarisatie van het beschikbare aanbod, de vraag en het functioneren van de toeristisch-recreatieve sector zijn gekoppeld aan de meningen, behoeften en ervaringen van zowel bewoners als ondernemers en organisaties uit de sector. Deze informatie is van onschatbare waarde geweest voor het vormen van de voorliggende visie.

Aansluitend op de visie wordt **een uitvoeringsprogramma** ontwikkeld voor Regio Alkmaar. De doorvertaling van de visie in een concreet uitvoeringsplan met projecten, randvoorwaarden en bijbehorende financiën wordt opgesteld in een aparte rapportage.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 Toerisme en recreatie Regio Alkmaar

Het rapport begint met een beknopt overzicht over de huidige staat van toerisme en recreatie in Regio Alkmaar. Op basis van beschikbare databronnen zijn de belangrijkste kenmerken van aanbod, vraag en economisch functioneren in kaart gebracht. Ook verdiept dit hoofdstuk zich in trends en ontwikkelingen die plaatsvinden in de sector toerisme en recreatie.

Hoofdstuk 2 Visie voor 2035

Dit deel van de visie beschrijft het droombeeld van de toerisme- en recreatiesector in Regio Alkmaar. De visie is weergegeven vanuit een algemene ambitie, doelstellingen, ondersteund door strategische pijlers, die richting aangeven voor het uitvoeringsprogramma.

Verdiepende hoofdstukken

Naast de kernhoofdstukken biedt het rapport aanvullende diepgaande hoofdstukken voor lezers die zich verder willen verdiepen in specifieke thema's waaronder analyse van het participatieproces. Deze hoofdstukken bieden extra context en details en zijn een waardevolle aanvulling voor de visie.

Bijlagen

De bijlagen geven gedetailleerde factsheets weer voor elke afzonderlijke gemeente en voor Regio Alkmaar als geheel. Deze factsheets bieden een overzicht van belangrijke aspecten zoals het aantal overnachtingen, toeristenbelasting, het aanbod van accommodaties en Airbnb's, de algemene bedrijvigheid binnen de toerismesector, wandel- en fietsnetwerk, lokale parels en evenementen. De factsheets geven inzicht in de dynamiek en potentieel van toerisme en recreatie in Regio Alkmaar.

1. Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar

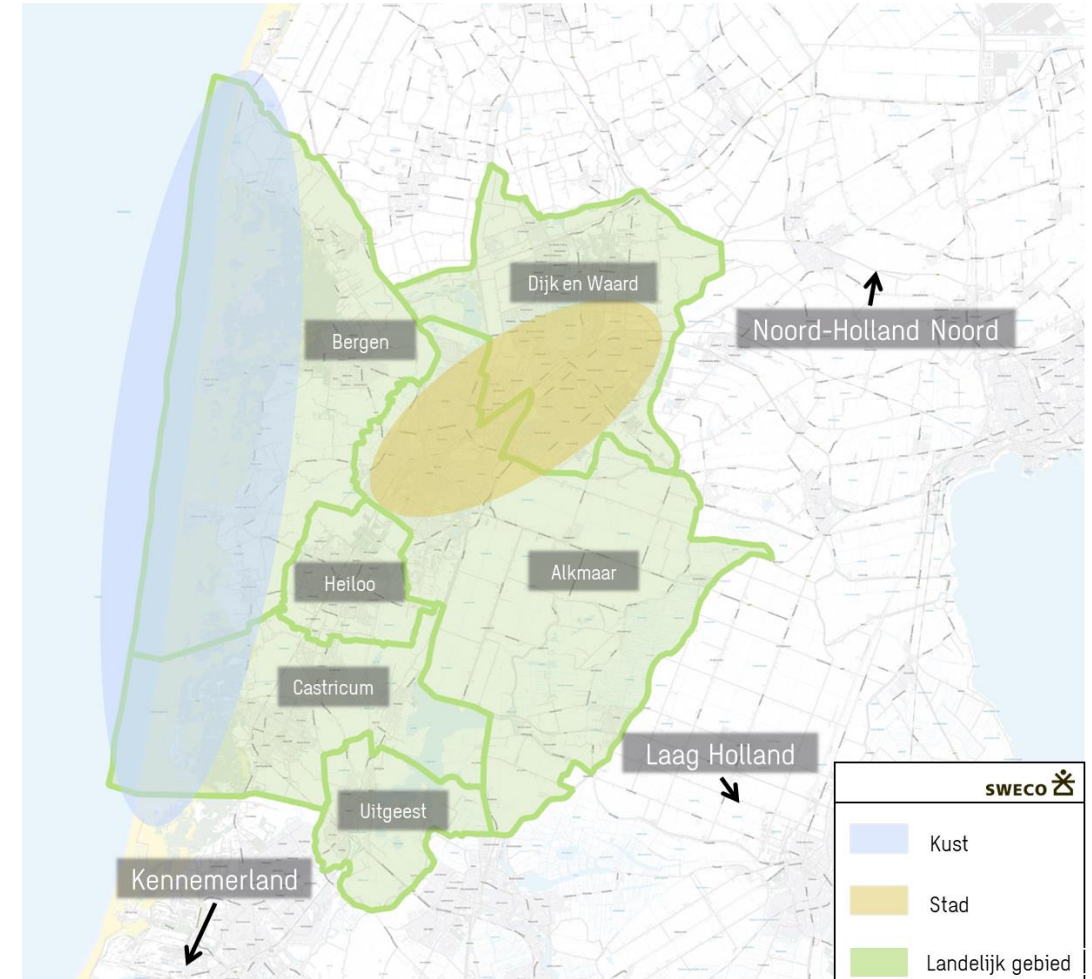
Wie zijn we als Regio Alkmaar?

Het bezoeken van Regio Alkmaar is net als het opentrekken van een schatkist, het zit vol met bezoekwaardige parels en (cultuurhistorische) verhalen. Regio Alkmaar is veelzijdig. Zowel in de verscheidenheid van landschappen, als in haar aanbod van musea, evenementen, logies, recreatie- en uitgaansgelegenheden.

In Regio Alkmaar, ook wel beschouwd als Nederland in het klein, speelt water een prominente rol. Het vormt niet alleen de grenzen van de verschillende gebieden, maar verbindt ze ook. De kust, de meren, kanalen, maar de verhalen over de strijd tegen het water, de handel door en over het water zijn zowel een bron van lokale trots als een element dat bezoekers uitnodigt om de diversiteit en de verbondenheid van Regio Alkmaar te ervaren.

Naast haar rol als toeristische bestemming, biedt Regio Alkmaar ook een aantrekkelijke omgeving om in te wonen en te werken. De **bloeiende toerisme- en recreatiesector** draagt bij aan een levendige lokale economie en creëert een diversiteit aan werkgelegenheid, variërend van horeca en detailhandel tot culturele en sportinstellingen en maatschappelijke organisaties. De ca. **307.000 bewoners** van Regio Alkmaar genieten van een goede levenskwaliteit, mede dankzij hoogstaande publieke voorzieningen en een actieve gemeenschap, die trots is op haar unieke regionale karakter.

Met een voet in het verleden en een blik op de toekomst, blijft Regio Alkmaar zich ontwikkelen om de toerisme- en recreatiesector te versterken. Hiervoor wordt ook samengewerkt met andere regio's, waaronder Noord-Holland Noord, Kennemerland en Laag Holland.

Kust, Stad en Landelijk gebied in Regio Alkmaar en aangrenzende regio's

Natuur, landschap en recreatiegebieden

Regio Alkmaar bezit een gevarieerd palet aan unieke landschappen:

De kust met haar stranden, duinen en strandwallen, bossen en heidevelden en kilometers zwemwater en wandel- fiets en ruiterspaden. De duinen zijn beschermde Europese natuurgebieden, vanwege de unieke geomorfologie en bijhorende beplantingen. **Het Noordhollands Duinreservaat** met bezoekerscentra De Hoep en De Schaapskooi en **de Schoorlse Duinen** met Buitencentrum Schoorlse Duinen trekken vele bezoekers uit zowel de regio als het buitenland. De op en nabij de strandwal gelegen bosrijke landgoederen en parken, zoals **het Heilooër Bos** en **het recreatiegebied Geestmerambacht** zijn waardevolle recreatie- en natuurgebieden met een regionaal bezoekersprofiel.

De stad Alkmaar, met **stadspark Alkmaarder Hout**, trekt vele internationale en nationale bezoekers, die de stad verkennen met een gids of per rondvaart. Niet ver daarvandaan ligt een ander groene pracht van de stad, **het 'Bolwerk'**. Het stadspark, gelegen aan de rand van de historische binnenstad van Alkmaar aan de singel, vormt een oase van rust. Zowel bewoners als bezoekers ontsnappen hier aan de stadsdrukke en vinden ontspanning en verkoeling in een groene omgeving aan het water.

Het landelijk gebied met weilanden, tulpen, dijken en ringvaarten, meren, molens en stolpboerderijen valt onder het beschermingsregiem 'Bijzonder Provinciaal Landschap' vanwege de bijzondere ecologische, aardkundige en/of cultuurhistorische waarden. **Polders** zijn onder NAP gelegen gebieden met een actieve bemaling. Daardoor vormen dijken, zoals de 126 km lange rondom Westfriesland gelegen Westfrieseomringdijk, prachtige (meerdaagse) fiets- en wandelroutes vanwaar het landschap is te overzien. De in Laag Holland gelegen Pontjesroute rondom het Alkmaarder- en Uitgeestermeer geeft informatie over **het Oer-IJ, droogmakerij De Schermer en weidevogelgebieden**. De meren, kanalen, en vaarten bieden mogelijkheden voor (meerdaagse) vaartochten, op bijzondere locaties zoals **het Rijk der Duizend Eilanden**. Europese natuurgebieden zijn de vogelrijke **Eilandspolder** met vaarexcursies en Abtskolk & De Putten.

De combinatie van kustlijnen, watergebieden, bossen en duinen maakt Regio Alkmaar een veelzijdige bestemming die het hele jaar door veel te bieden heeft. Of je nu komt voor de zomerse waterpret of de serene schoonheid van de natuur in de koudere maanden, in Regio Alkmaar is er voor elk wat wils.

Culturele activiteiten en erfgoed

Cultureel gezien heeft Regio Alkmaar veel te bieden. Er zijn **diverse musea**, die de rijke geschiedenis en cultuur belichten. Theaters en concertzalen bieden een breed scala aan voorstellingen, van klassiek tot modern. Ook is er een schatkamer aan erfgoed te vinden in Regio Alkmaar. Erfgoed is kostbaar en kwetsbaar en door goed zorg te dragen voor erfgoed kan dit bijdragen aan de ontwikkeling van toerisme en recreatie en andersom.

Aan de kust bevindt zich veel cultureel erfgoed, zoals statige ruïnes als **het Slotkwartier** rondom de kasteelruïne en de Slotkapel in **Egmond** en **de abdij van Egmond**. Musea zoals het archeologisch museum **Huis van Hilde in Castricum**, waar archeologische vondsten uit Noord-Holland worden tentoongesteld, bieden een diepere blik op de lange en gevarieerde geschiedenis van Regio Alkmaar. **Museum Kranenburgh in Bergen** is een cultureel juweel en het onderstreept de artistieke ziel van het dorp. Ook het landgoed het Oude Hof draagt hier aan bij. In het **kunstenarsdorp Bergen** bevinden zich talloze galerieën en er vindt jaarlijks **De Kunst10daagse** plaats.

De historische stad Alkmaar (2 beschermde stadsgezichten, 399 rijksmonumenten) neemt een prominente rol in met zijn schilderachtige grachten, monumentale panden en eeuwenoude (kerk)gebouwen, zoals **de Grote Sint Laurenskerk met Het Grote Raam**. Ook zijn er meerdere musea en de befaamde kaasmarkt die van april tot en met september wekelijks vele bezoekers trekt. Naast de stad Alkmaar hebben verschillende **historische dorpskernen** ook veel te bieden op cultureel en erfgoed vlak. Van sfeervolle kerken tot werkende molens en goed bewaarde **historische boerderijen** die het landelijke karakter van Noord-Holland uitdragen. Ook de **Raadhuizen in De Rijp en Graff** en Museum In 't Houten Huis, met de tentoonstelling over haringvissers en walvisvaarders, zijn bijzonder. **Museum BroekerVeiling in Broek op Langedijk** is de oudste doorvaargroenteveiling ter wereld.

Fort aan den Ham in Uitgeest biedt inzicht in de militaire geschiedenis van Noord-Holland. Het historisch verdedigingswerk maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam. Daarnaast wordt het verhaal van Cornelis Corneliszoon, de uitvinder van de houtzaagmolen, verteld op **het Erfgoedpark De Hoop**. Heiloo draagt ook bij aan het rijke erfgoed met locaties als **de Witte Kerk** en **de Cultuurkoepel**, die ook een spirituele en religieuze waarde hebben. Bovendien bevinden zich in Heiloo meerdere landgoederen waaronder **Landgoed Nijenburg** en **Landgoed Willibrordus**.

Routenetwerk

Het routenetwerk in Regio Alkmaar is het verbindende element tussen kust, stad en landelijk gebied, zowel over land als water, diagonaal van Camperduin naar Graft-De Rijp. Regio Alkmaar is ca. 20 km breed en ca. 24 km lang waardoor alle natuur- en recreatiegebieden en vrijetijdsvoorzieningen gemakkelijk te voet, op de fiets en met de boot bereikbaar zijn.

- **Wandelnetwerk:** Regio Alkmaar heeft een indrukwekkend aantal van 642 kilometer aan wandelpaden (1,6 kilometer per km²). Veel paden zijn gescheiden van snelverkeer en gaan door duingebied en parken, over dijken en agrarische percelen.
- **Fietsnetwerk:** Met 364 kilometer aan fietsroutes (0,9 kilometer per km²) is er geen gebrek aan opties om Regio Alkmaar per fiets te verkennen. Het netwerk dat alweer zo'n 20 jaar geleden is ontwikkeld kan op sommige locaties wel worden verbeterd. Het knooppuntennetwerk is gekoppeld aan diverse landelijke sites, zoals die van de ANWB, die ook fietskaarten aanbiedt, maar de basis is de website www.Nederlandfietsland.nl. Regio Alkmaar heeft **6 basis-fietsroutes** ontwikkeld, waarmee bezoekers meer te weten komen over Regio Alkmaar: de unieke landschappen, musea en andere bezienswaardigheden. Deze zijn verkrijgbaar bij de VVV en diverse andere punten. Voor de **mountainbiker** zijn er vaste parcours in het Geestmerambacht, Park van Luna en de Schoorlse Duinen. In het Noordhollands Duinreservaat zijn de meeste onverharde paden dagelijks tot 10.30 uur voor mountainbikers toegankelijk.
- **Ruiterpaden:** In Regio Alkmaar hebben we diverse ruiterpaden, vooral in de duinen. Op de site www.ruiterenenmennen.nl is een overzicht te vinden van de aanwezige ruiterroutes en -tracés in Nederland en Regio Alkmaar.
- **Vaarroutes.** In Regio Alkmaar zijn er vaarroutes voor grofweg 3 boottypen.
  - **Staande mastroute – beroepsvaart:** Het Noordhollandskanaal maakt onderdeel uit van de staande mastroute tussen Amsterdam en Den Helder. Zeilboten, pleziervaart zonder mast en de motorcharter- en riviercruisevaart, met Alkmaar als tussenstop, maken hiervan gebruik.

- **Sloepennetwerk:** Maar liefst 112 kilometer (0,3 kilometer per km²) kan er gevaren worden door het landelijk gebied van Regio Alkmaar via het sloepenknooppuntennetwerk.
- **Kano- en fluisternetwerk:** Een tocht met de kano of fluisterboot door de vogelrijke veenweidepolders is een fantastische beleving. Dit kan in het landelijk gebied van Castricum met kanoroute 'Limmer Die' (15 km) en in Uitgeest met kanoroutes 'Crommeije, Stierop of Woudpolder' (totaal 22 km) en via het vaarknooppuntennetwerk Eilandspolder (44 km). Ook het Rijk der Duizend Eilanden is bij uitstek geschikt voor kanoën en suppen.

De verbinding van wandel-, fiets-, MTB- en ruiterroutes is echter niet overal gegarandeerd. Het is namelijk niet overal zo ingericht dat de routes naadloos aansluiten op elkaar. Daarnaast kan er ook meer worden ingezet op de kwaliteit van de bewegwijzering voor fietsers en wandelaars. Deze zijn niet overal even duidelijk.

Evenementen

Regio Alkmaar heeft jaarlijks een diversiteit aan zowel grote als kleinere evenementen. Het hele jaar door vinden diverse evenementen plaats, **van lokale (kunst)markten, culturele activiteiten en kermissen tot sportevenementen, muziekevenementen en grootschalige festivals** zoals Alkmaar Pride, Kunst10daagse en Karavaan. De evenementen bieden vermaak voor bewoners en bezoekers en zorgen ervoor dat Regio Alkmaar op de kaart wordt gezet. Daarnaast kunnen aantrekkelijke evenementen er ook voor zorgen dat bezoekers Regio Alkmaar bezoeken in het laagseizoen.

Er zijn verschillende aansprekende sportevenementen in Regio Alkmaar met aan de kust de nieuwjaarsduiken en de Halve Marathon in Egmond. Aansprekende sportevenementen in Regio Alkmaar zijn het internationale voetbaltoernooi in Uitgeest en het international toernooi bij TC Alkmaar. Voor de snelheidsduivels is er de Grand Prix van Limmen, het lokale race-evenement van Regio Alkmaar en Tour de Waard in Heerhugowaard.

In de stad Alkmaar worden Koningsdag en Kaeskoppenstad groots gevierd. Een ander toonaangevend evenement is het Alkmaar Ontzet. De viering van Alkmaar Ontzet herdenkt met jong en oud de Victorie op de Spanjaarden in 1573. Het Alkmaar Ontzet vindt elk jaar plaats op 8 oktober. In Geestmerambacht worden jaarlijks grote festivals georganiseerd, zoals Liquicity en Indian Summer. Zomerbraderieën, Open Tuinen route in Uitgeest en verschillende kermissen bieden vermaak voor jong en oud. In Graft-De Rijk vindt tweejaarlijks het Midwinterfest plaats. In Castricum kun je terecht bij het Smaakmakers festival om culinair te genieten of Akercity Rock 'n Roll voor muzikliefhebbers.

Stedelijke voorzieningen zoals regionale sportcentra, middelbaar – en hoger onderwijs, onderzoek en internationale bedrijven zorgen ook voor (meerdaagse) evenementen, zoals netwerkdagen, congressen en nationale sportwedstrijden en -toernooien.

Winkelen, horeca en vermaak

Voor de toerisme- en recreatiesector is een bezoek aan winkels, horeca, culturele, sport- en andere uitgaansvoorzieningen belangrijk. Het winkelaanbod in Regio Alkmaar varieert van grote ketens, boetiekjes en unieke winkels, zoals in het **winkelcentrum Middenwaard** en **het centrum van Alkmaar**, tot boetiekjes en lokale markten in de charmante dorpskernen Bergen, Castricum, Egmond, Heiloo, Schoorl en Uitgeest. **De horecagelegenheden in Regio Alkmaar zijn veelzijdig:** van knusse koffiebars tot gastronomische restaurants en bierbrouwerijen. Bezoekers kunnen de lokale producten proeven in Regio Alkmaar

Het AZ-stadion, het Sportpaleis Alkmaar en de ijsbaan De Meent zijn belangrijke spelers binnen het sportaanbod in Regio Alkmaar. Andere uitgaansvoorzieningen zoals **bioscopen, escape rooms, bowlingbanen, zwembaden en speelparken** bieden alternatieve vormen van vermaak in Regio Alkmaar. Elk van deze elementen draagt bij aan een vol en rijk toeristisch- en recreatief aanbod dat Regio Alkmaar niet alleen als een bestemming voor meerdere dagen, maar ook als een aantrekkelijke optie voor dagbezoekers.

Cijfers vrijetijdsvoorzieningen

In de gemeente Bergen ligt de **dichtheid** van ca. 100 **vrijetijdsvoorzieningen** per 10.000 bewoners **boven de andere gemeenten** (KSO, 2021). De gemeente Bergen heeft ook de meeste horecavestigingen per 1.000 bewoners met een dichtheid van 5,4. Dit ligt boven het landelijke gemiddelde van 4,1 (2022). Gemeente Bergen en Uitgeest weten de meeste horecabestedingen (als aandeel van de totale horecabestedingen) van buiten de eigen gemeente aan te trekken (KSO, 2021).

Uit het Koopstromenonderzoek 2021 blijkt dat bezoekers gemiddeld een 7,5 geven voor het winkelaanbod, de sfeer en uitstraling en de horecafaciliteiten in Regio Alkmaar. **De kwaliteit van de faciliteiten kan beter** (o.a. openbare toiletten, wifi, afhaalpunten, fietsparkeermogelijkheden, bankjes) met een gemiddeld cijfer van 5,5. Gemeente Bergen is hier een uitzondering op met een cijfer van 7,3. Dit biedt ruimte voor kwaliteitsverbetering.

In 2025 komen er nieuwe cijfers over Regio Alkmaar beschikbaar vanuit het KSO.

	Regio Alkmaar	Alkmaar	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Dijk en Waard
Dichtheid vrijetijdsvoorzieningen* (per 10.000 bewoners) <small>(verkooppunten recreatief, horeca en cultuur en ontspanning)</small>	50,6	60,2	99,9	28,3	43,8	35,4	32,1
Dichtheid horecavestigingen (per 1.000 bewoners) <small>(verkooppunten restaurants, cafés, bars, koffiezaken, ijssalons) (excl. hotels).</small>	2,4	2,7	5,4	1,7	2,2	1,2	1,3

*Vrijetijdsvoorzieningen zijn plekken en activiteiten die ontspanning, amusement en culturele verrijking bieden waaronder winkels, theaters, poppodia, musea, wellness, bioscoop, bowling, commerciële sport etc.

Verblifsrecreatie

Regio Alkmaar biedt **een divers logiesaanbod** dat tegemoetkomt aan de wensen van verschillende soorten bezoekers. Van bed-and-breakfasts (B&B's) en vakantiehuizen tot zakelijke hotels en jachthavens.

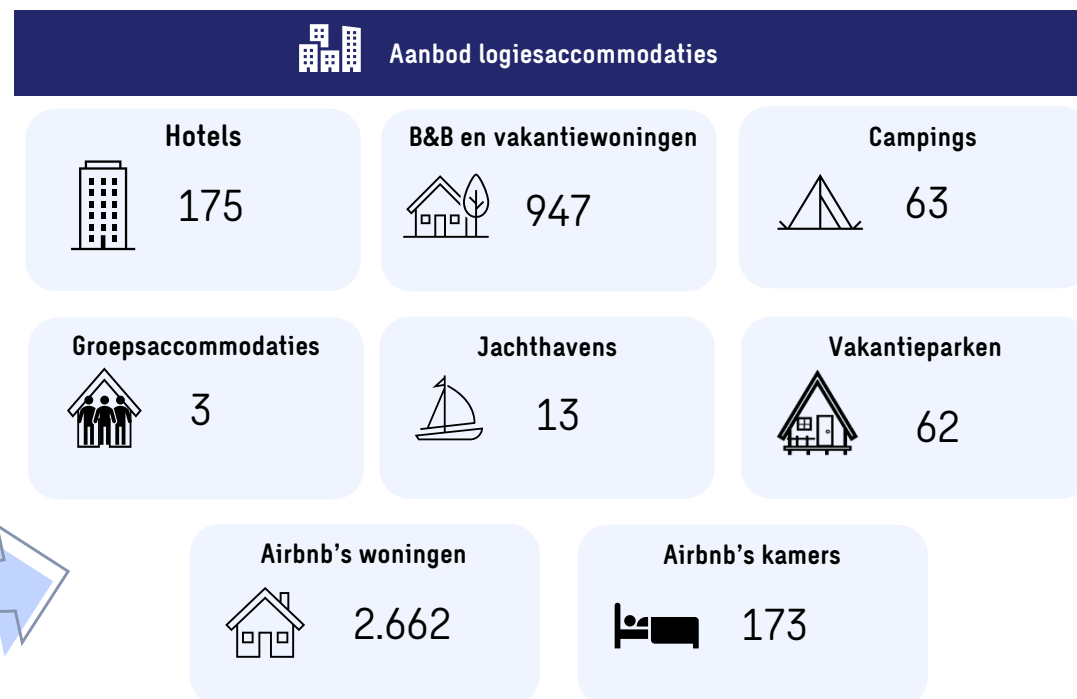
In de historische binnenstad van Alkmaar kunnen gasten o.a. verblijven in **boetiekhotels** die vaak gevestigd zijn in karakteristieke panden, waar de rijke geschiedenis van de stad voelbaar is. Boutique Hotel Luttik en The Fallon Hotel zijn hier een goed voorbeeld van. Aan de rand van de stad en in de omliggende dorpen zoals Bergen en Egmond, liggen rustigere verblijfsopties zoals **B&B's en vakantiehuizen**, die een ideale uitvalsbasis bieden voor het verkennen van de natuurrijke omgeving. In de duinen of nabij de kust bieden **campings en grote vakantieparken** een heerlijke plek voor een familievakantie, waarbij de zee en het strand nooit ver weg zijn. Duincamping Bakkum ligt midden in het prachtige Noordhollands Duinreservaat op ca. 950 meter van het strand van Castricum. Ook Hotel Zuiderduin is ideaal voor een ontspannen verblijf aan de Egmondse kust of als een inspirerende vergaderlocatie. Daarnaast zijn er op het platteland diverse **boerderijverblijven en vakantiehuizen**, waar bezoekers het plattelandsleven kunnen ervaren. In Sint Pancras kun je bijvoorbeeld verblijven in een traditionele koolschuur. De toerist, die graag op het water verblijft, wordt ook bediend. Verscheidende **jachthavens** bieden een overnachtingsplek aan waaronder de Eilandspolder in het pittoreske dorp De Rijk, de Zwaansmeerpolder en Jachthaven Uitgeest aan het Uitgeester- en Alkmaardermeer.

In 2022 had Regio Alkmaar 2.894 actieve Airbnb's. Hiervan betrof 92% een gehele woning en 8% een kamer. Het totaal gereserveerde overnachtingen in 2022 bedroeg 305.765. Hiermee is het **aanbod van Airbnb's** naar schatting **11 % van het reguliere logiesaanbod**. De gemeente Bergen is de koploper van Regio Alkmaar in het Airbnb-aanbod, namelijk 1.781 aangeboden accommodaties in 2022. Sinds 2021 heeft gemeente Bergen hier registratiebeleid op met de Wet Toeristische Verhuur. Hierbij geldt ook dat een woning een beperkt aantal dagen verhuurd mag worden.

Verblifsrecreatie is een belangrijke sector voor Regio Alkmaar. De regionale visie verblifsrecreatie Noord-Holland Noord (2017) laat zien dat de sector voor een uitdaging staat doordat vraag en aanbod deels niet overal meer op elkaar aansluiten.

Het aantal **groepsverblijven** blijft achter in Regio Alkmaar. Hiervan is er slechts een beperkt aantal beschikbaar. Daarnaast is er een **gering aantal camperplaatsen** beschikbaar naast de mogelijkheden op een camping. Verder hebben gemeente Heiloo en Dijk en Waard een beperkt aantal verblijfsaccommodaties in vergelijking met de andere gemeenten in Regio Alkmaar.

Er is behoefte aan een marktverkenning op regionaal vlak naar het verblijftoeristisch aanbod o.a. om een nauwkeurige kijk te hebben op het aantal logiesaccommodaties, het aantal bedden en de staat van de verblijfsaccommodaties.

Bron: Taskforce Noord-Holland Noord, 2022 en AirDNA Sweco & Universiteit Utrecht, 2023

Overnachtingen

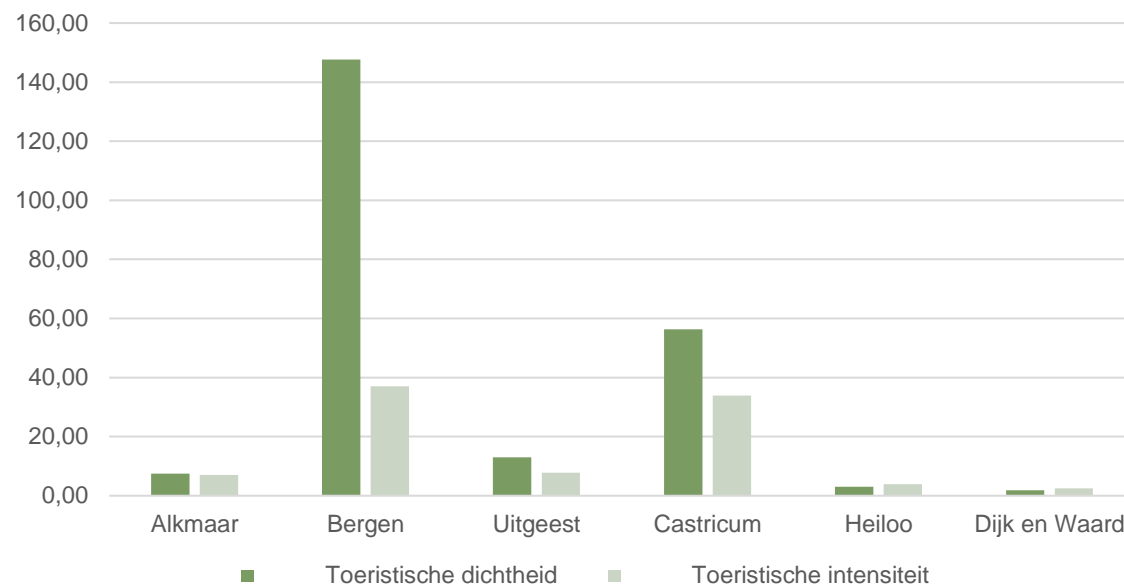
Gemeenten in Regio Alkmaar hebben geen eenduidige aanpak voor het bijhouden van **overnachtingen**. Op basis van toeristenbelasting is voor de meeste gemeenten wel degelijk een gefundeerde inschatting te maken van het aantal overnachtingen in 2022. Om de gemeenten te kunnen vergelijken, gebruiken we de toeristische dichtheid en intensiteit (zie kader hiernaast). Beiden verschillen over de gemeenten, waarin met name de grote verschillen in dichtheid opvallen (zie grafiek).

Op basis van de beschikbare informatie (opbrengsten toeristenbelasting in verschillende jaren) schatten we het volume regulier toeristische overnachtingen in Regio Alkmaar op ca. 2,8 miljoen per jaar. Om de gemeenten te kunnen vergelijken en de toeristisch-recreatieve druk te berekenen, gebruiken we de toeristische dichtheid en intensiteit t.o.v. het aantal inwoners en m². **De toeristische dichtheid in Regio Alkmaar ligt tussen de 1,8 en 147,6 en verschilt enorm per gemeente.** In de gemeente Bergen ligt de dichtheid met 147,6 het hoogst, gevolgd door de gemeente Castricum met 56,4. De intensiteit verschilt minder per gemeente. De gemeenten aan de kust, zoals Bergen met 37,0 en Castricum met 33,9 overnachtingen per 1.000 bewoners, kennen een hogere toeristische intensiteit dan die richting de polder, zoals Uitgeest met 7,8, Alkmaar met 7,0, Heiloo met 3,8 en Dijk en Waard met 2,5 overnachtingen per 1.000 bewoners.

De getallen laten zien dat er kansen zijn voor spreiding over Regio Alkmaar.

Toeristische dichtheid en intensiteit Regio Alkmaar
t.o.v. aantal inwoners en km²

- De **toeristische dichtheid** geeft de dichtheid van verblijfstoeristen per dag per km² land weer. Een getal van 10 zegt dat er op elke vierkante kilometer in het betreffende gebied per nacht 10 overnachtingen zijn.
- De **toeristische intensiteit** geeft het aantal overnachtingen per 1.000 bewoners per dag weer.

Bedrijvigheid in de toerisme- en recreatiesector

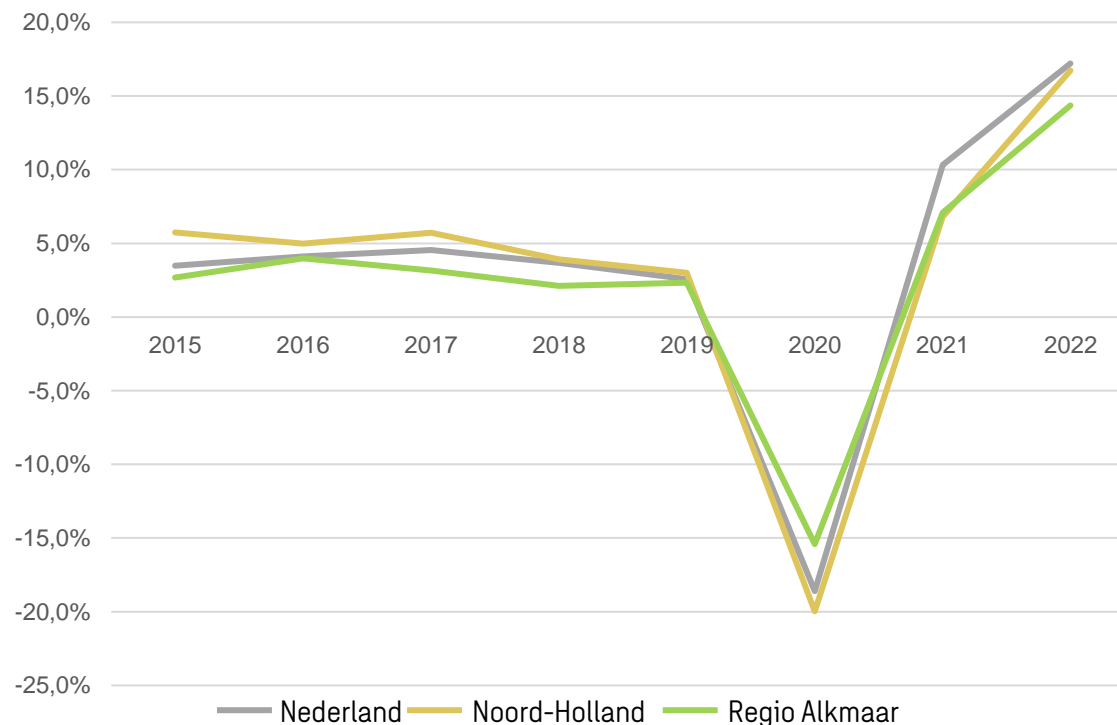
De ontwikkeling van het aantal dienstverbanden en het aantal bedrijven in de toerisme- en recreatiesector in Regio Alkmaar laat **een groeiende trend** zien. Het aantal dienstverbanden is sinds 2017 toegenomen met 29,4%, wel met een grote daling in 2020 van het aantal banen als gevolg van de coronapandemie. In 2022 lijkt Regio Alkmaar hiervan hersteld: 11.580 dienstverbanden. Het aantal bedrijven nam tegelijkertijd tot 2022 met 11,8% toe, van circa 975 naar 1.090 bedrijven. Dit betekent dat er meer kleinschalige bedrijven bij zijn gekomen.

De ontwikkeling van het aantal dienstverbanden in Regio Alkmaar blijft achter bij andere gebieden. De jaarlijkse groei van het aantal dienstverbanden in Regio Alkmaar ligt tussen 2014 en 2022 bijna elk jaar beduidend lager dan de groei in Noord-Holland en Nederland. De gemiddelde jaarlijkse groei is in deze periode namelijk 2,5% in Regio Alkmaar tegenover 3,4% in Noord-Holland en Nederland.

Het gemiddeld bruto jaarinkomen per fte in de gastvrijheidssector in Regio Alkmaar bedraagt in 2022 € 28.650. In Bergen wordt het meeste verdient per fte (€ 32.200) en in Uitgeest het minst (€ 25.700). Vergeleken met Noord-Holland Noord (€ 30.700), geheel provincie Noord-Holland (€ 38.900) en de rest van Nederland (€ 31.600) ligt dit bedrag een stuk lager. Dit wijst uit dat **de banen in de toerisme- en recreatiesector** in Regio Alkmaar **structureel minder opleveren**, ondanks het groeiende aantal bedrijven en dienstverbanden. Regio Alkmaar biedt een lager aantal hoogwaardige banen binnen de toerisme- en recreatiesector in vergelijking met de bredere regio en het landelijke gemiddelde.

Het stimuleren van spreiding van bezoekers in tijd draagt bij aan het creëren van fulltime banen, waardoor de banen in de toerisme- en recreatiesector meer gaan opleveren in de toekomst.

Jaarlijkse ontwikkeling dienstverbanden toerisme- en recreatiesector 2015 - 2022

We hanteren hier de toerisme- en recreatiesector zoals het NBTC deze hanteert in de Arbeidsmarktmonitor. Toerisme heeft betrekking op een groot aantal producten en diensten vanuit verschillende bedrijfstakken. Daarbij gaat het om karakteristiek toeristische bedrijven als hotels, maar ook om vervoersdiensten zoals het OV en om detailhandel. Voor precieze branches of SBI-codes, zie [webpagina](#) (pagina 10).

Bron: Arbeidsmarktmonitor NBTC

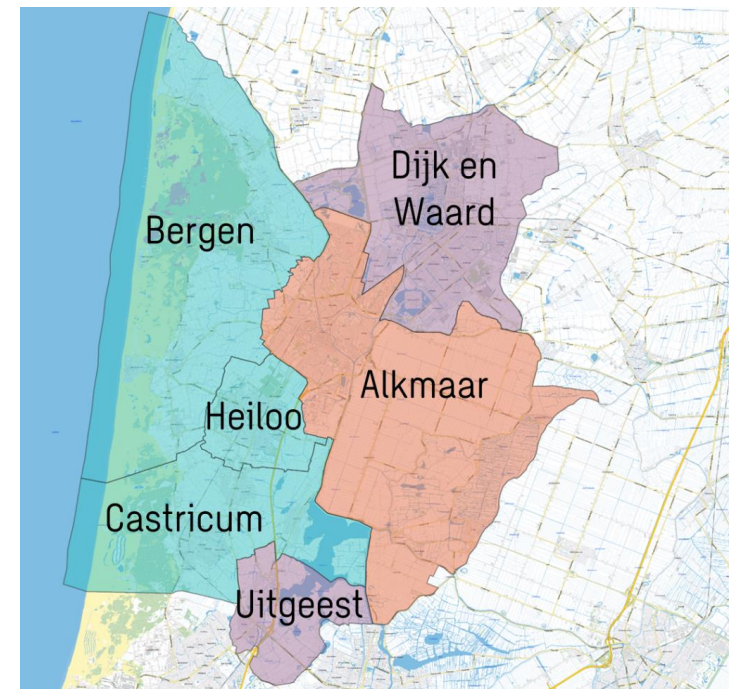
Vrijetijdsprofiel van de regiobewoner

De Leefstijlvinder geeft inzicht in het vrijetijdsgedrag van de bewoners van Regio Alkmaar en daarmee de vraag naar vrijetijdsvoorzieningen. De Leefstijlvinder gaat ervan uit dat het vrijetijdsgedrag van de inwoner van een gebied overeenkomt met het vrijetijdsgedrag van de bezoeker dat een gebied aantrekt.

In de leefstijlvinder wordt onderscheid gemaakt tussen zeven leefstijlen (*Leefstijlvinder, 2021*). De meest voorkomende leefstijlen onder bewoners in Regio Alkmaar zijn **Stijlzoekers en Inzichtzoekers**. Landelijk is de Plezierzoeker de meest voorkomende leefstijl, gevolgd door de Rustzoeker en Stijlzoeker. De bezoekers van Regio Alkmaar hebben als leefstijl meestal **Harmoniezoekers** gevolgd door Plezierzoekers en Rustzoekers.

De leefstijlen verschillen binnen Regio Alkmaar:

- **De Stijlzoeker is dominant in de gemeente Dijk en Waard en Uitgeest.** Deze groep houdt van sport, luxe en exclusieve activiteiten. Ze kiezen vaak een luxe hotel of een Airbnb als verblijf. Deze groep heeft bovengemiddeld veel te besteden.
- **De Inzichtzoeker is dominant in de helft van de gemeenten in Regio Alkmaar.** Dit betreft met name de kustgemeenten. Deze groep houdt van inspirerende en rustige activiteiten. Ze zijn veelal actief in de natuur of bezoeken een museum en bezienswaardige gebouwen. Ze overnachten graag in een bekende hotelketen of in een B&B. Een vakantiepark slaan ze liever over.
- **Alleen in de gemeente Alkmaar is het aandeel Plezierzoekers het grootst.** Deze groep trekt er vaak met een groep op uit en is op zoek naar plezier en entertainment. Ze gaan vaak op een zon-, zee-, en strandvakantie met een camping als verblijf. Daarnaast kiezen ze ook weleens voor een luxe hotel of een bijzondere overnachting, bijvoorbeeld een hostel of een authentiek verblijf.
- **De Rustzoeker komt ook vaak voor bij zowel de bewoners van Regio Alkmaar als de provincie Noord-Holland als Nederland.** Deze groep waarderen de stilte en rust van de natuur. Ze hebben een voorkeur voor activiteiten zoals wandelen, fietsen, yoga en vogels spotten. Maar ook culturele ervaringen zijn ze geïnteresseerd. Ze slapen het liefst in kleinschalige hotels, B&B's of vakantiehuisjes die zich bevinden in een rustige omgeving.

	Avontuurzoeker	Plezierzoeker	Harmoniezoeker	Verbindingzoeker	Rustzoeker	Inzichtzoeker	Stijlzoeker
Bewoners Regio Alkmaar	8,8%	15,7%	11,0%	13,1%	15,3%	17,3%	18,7%
Bewoners Provincie Noord-Holland	11%	19%	12%	12%	17%	11%	17%
Nederland	11,2%	18,1%	12,0%	12,5%	17,2%	13,3%	15,7%

Bron. Leefstijlvinder: <https://leefstijlvinder.nl/>

Trends en ontwikkelingen in toerisme en recreatie

De analyse en gesprekken laten zien dat er trends en ontwikkelingen op Regio Alkmaar afkomen, waar een eventuele integrale publiek-private samenwerking op kan inspelen. De volgende vier trends worden gezien als de trends met de meeste impact:

Trend: meer (buiten)recreatie, mede door bevolkingsgroei

Het bewonersaantal in Regio Alkmaar groeit de komende decennia. Ten opzichte van 2023 groeit de bevolking 6,1% tot 2030 en 9,2% tot 2035 (*Primos, 2024*). Bovendien zal de bevolkingsgroei aanhouden, mede dankzij de ondertekende Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord, die door de toevoeging van extra woningen zal leiden tot een verdere toename van het inwonersaantal. De bewonersgroei, vergrijzing en ontgroening zorgen de komende jaren voor een flinke toename aan vrijetijdsactiviteiten van bewoners in het gebied. Denk hierbij aan meer gebruik van winkels en vrijetijdsvoorzieningen en aan een aanzienlijke verwachte groei van bewegen, sporten en waterrecreatie. Dit komt ook door de waarderingsgroei voor activiteiten in de buitenlucht. Waterrijke gebieden spelen hierin een cruciale rol, omdat ze niet alleen mogelijkheden voor varen bieden, maar ook voor een breed scala aan recreatieve activiteiten, zoals zwemmen, kanoën, suppen en recreatie in de buurt van het water. De groeiende vraag naar vrijetijdsactiviteiten versterkt de focus op slim en meervoudig gebruik van de schaarse ruimte. Innovatieve oplossingen, zoals multifunctionele gebieden die zowel recreatie, natuurbehoud als cultureel erfgoed ondersteunen zijn essentieel.

Trend: aanzienlijk meer bezoek uit Duitsland en België te verwachten

Er wordt een significante toename van inkomend toerisme voorspeld. De Nederlandse kust wordt namelijk aantrekkelijker als toeristische bestemming door de invloed van klimaatverandering en het warmere weer. Specifiek wordt een verdubbeling van het aantal Duitse verblijfsgasten verwacht van 5,2 miljoen in 2017 naar 10,3 miljoen in 2030, en een stijging van Vlaamse bezoekers van 2,2 miljoen in 2017 naar 3,3 miljoen in 2030. Deze groei komt Regio Alkmaar ten goede, aangezien zowel Duitse als Vlaamse bezoekers de kust, natuur en cultuurhistorie waarderen en deze passen dus goed bij Regio Alkmaar. Duitse bezoekers zijn familiegericht, houden van natuur en cultuur, en kiezen vaak voor langere verblijven, terwijl Vlaamse bezoekers neigen naar korte trips, culinaire ervaringen en stedentrips, met een voorkeur voor fiets- en wandeltochten.

Trend: vergrijzing zorgt voor groter aandeel bestedingen en seizoensverspreiding

De oudere generatie draagt de komende jaren sterker bij aan de groei van de bestedingen in de vrijetijdssector. Dit alleen al vanwege het feit dat het aandeel senioren in de bevolking toeneemt door de vergrijzing. Tot 2030 neemt het aantal 55-plussers in Nederland toe met bijna 1 miljoen, terwijl de groep 15 tot 55-jarigen min of meer stabiel blijft. 55-plussers, die vanwege een hoger inkomen/vermogen vaak meer te besteden hebben, zijn interessant voor de vrijetijdssector. Bovendien zijn de huidige senioren gezonder en actiever dan de vooroorlogse generatie. Omdat senioren niet afhankelijk zijn van de schoolvakanties, zorgen zij voor betere spreiding van toerisme over het jaar buiten het hoogseizoen.

Trend: de toerisme- en recreatiesector wordt belangrijker voor de economie

Volgens het CBS stegen de toeristische uitgaven in Nederland in 2022 tot bijna 96 miljard euro, een aanzienlijke toename van 36,5 miljard euro vergeleken met het voorgaande jaar. Deze stijging heeft ervoor gezorgd dat de uitgaven de niveaus van vóór de pandemie hebben overtroffen. De verwachting is dat toerisme en recreatie een steeds belangrijker onderdeel van de Nederlandse economie wordt. Dit blijkt ook uit de toegenomen landelijke werkgelegenheid binnen de sector van 4,8% in 2019 naar 5,5% in 2022. Deze groei is niet alleen belangrijk voor de sector zelf, maar ook voor gerelateerde sectoren zoals winkels, horeca, cultuur, sport en vermaak, waarvan het succes vaak wordt beïnvloed door de toeristische sector.

Bewoners Regio Alkmaar geven hun mening over toerisme en recreatie in Regio Alkmaar

'Prachtige omgeving, veel te bieden.'

Bewoners zijn trots op eigen omgeving en waarderen recreatievoorzieningen

Uit de digitale enquête die bewoners van Regio Alkmaar konden invullen, blijkt dat bewoners trots zijn op hun regio. Ze waarderen de prachtige natuur, het uitgebreide fietsnetwerk en de diversiteit die Regio Alkmaar te bieden heeft. Toerisme en recreatie zorgt over het algemeen voor een levendige, gezellige sfeer in de stad en de dorpskernen. Hoewel de meerderheid van de respondenten niet direct financieel afhankelijk is van toerisme, zien zij wel voordelen, zoals het behoud van historische gebouwen en cultureel aanbod.

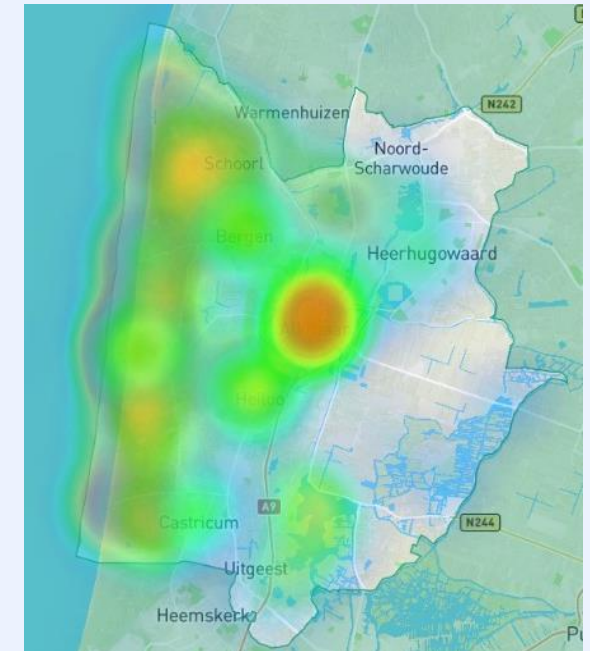
Veel kansen voor Regio Alkmaar in de toekomst

Het organiseren van meer evenementen en activiteiten, ook buiten het toeristische hoogseizoen, kan helpen om extra bezoekers te trekken zonder de infrastructuur en voorzieningen te overbelasten. Er is ruimte voor verbetering in de toegankelijkheid van de bestaande voorzieningen. Bewoners erkennen dat Regio Alkmaar veel te bieden heeft op toeristisch vlak en zien graag dat dit verder wordt bevorderd. Wel merken ze op dat toerisme soms overlast veroorzaakt, zoals zwerfafval, lawaai en parkeerproblemen. Dit gaat ten koste van de leefbaarheid in sommige kernen. Verder is er behoefte aan meer aandacht voor waterrecreatie en moeten we ons meer richten op recreanten en bezoekers uit de eigen gemeente en Regio Alkmaar.

Toerisme en recreatie zet de leefbaarheid op sommige plekken in het hoogseizoen onder druk

Bewoners hebben behoefte aan een betere spreiding van de bezoekers, zowel in tijd als in ruimte. Problemen met de infrastructuur, zoals beperkte parkeergelegenheid en wegen die de drukte niet aankunnen, zijn een belangrijk aandachtspunt in sommige gemeenten. Er is behoefte aan acties om bezoekersstromen in de natuurgebieden en dorpen te verspreiden. Tegelijkertijd trekken veel bewoners zelf ook naar de kust voor recreatie, wat daar voor extra drukte zorgt. Daarnaast ervaren sommige bewoners dat de woonruimte beperkt is. Vooral jongeren vinden het moeilijk om een plek te vinden, mede door het recreatieve gebruik van woningen, wat de betaalbaarheid, beschikbaarheid en leefbaarheid beïnvloedt.

'Richt je ook op de 'toerist' in eigen stad en/of regio.'

Hittekaart recreatieplekken waar respondenten van de inwonersenquête het meeste recreëren: van ontspanning en wandelen/fietsen tot aan winkelen en waterrecreatie.

Balans met natuur is belangrijk voor ons toeristisch-recreatief product

Stakeholders laten weten dat er in de bescherming van de natuur nog stappen gezet kunnen worden. De natuur is een groot en waardevol deel wat Regio Alkmaar aantrekkelijk maakt om te bezoeken. Behoud hiervan is dus volgens ondernemers en organisaties cruciaal voor economische groei. Tegelijkertijd is natuurbehoud ook belangrijk voor de leefbaarheid van de bewoners. Het is een wisselwerking: de natuurlijke landschappen trekken eigen bewoners en bezoekers aan, maar het ontbreken hiervan zorgt volgens de stakeholders juist voor ontevreden bewoners en teruglopende bezoekersaantallen.

Bezoekers en recreanten meer over de Regio Alkmaar spreiden

Tijdens de participatiebijeenkomst kwam naar voren dat de stakeholders spreiding van toerisme en recreatie belangrijk vinden. Een deel van hen vindt verhoging van aantal bezoekers en recreanten en langere verblijfsduur belangrijk, maar het overgrote deel van de stakeholders vindt geografische spreiding en spreiding in tijd belangrijker. Zo kan de druk op sommige drukke plekken verlicht worden.

De toerisme- en recreatiesector geeft haar visie op toerisme en recreatie in Regio Alkmaar

Eigenheid van Regio Alkmaar en haar verhaal

De sector erkent de uniekheid van Regio Alkmaar met haar mix van kust, stad en landelijk gebied, rijke cultuurhistorie en culinaire tradities. Aanwezigen beschrijven Regio Alkmaar ook wel als 'Amsterdam in het klein' of 'Nederland in het klein'. Maar er wordt ook erkend dat er een duidelijke identiteit mist, die alle elementen verenigt. Regio Alkmaar heeft haar product goed op orde: de routes, recreatiegebieden en attracties zijn er. Ze moeten alleen beter onder de aandacht worden gebracht. Hierbij is het volgens de stakeholders belangrijk dat de bewoners van Regio Alkmaar als ambassadeurs worden gezien. Er moet echter ook op de andere doelgroepen – dagrecreanten en verblijfsrecreanten – worden gefocust bij marketing.

Blijf ondernemers en organisatie met elkaar verenigen

Activiteiten zoals de jaarlijkse Regiosafari, de Front Office Medewerkersdag en thematische workshops worden gewaardeerd door de sector. Ook kan samenwerking ervoor zorgen dat educatieve programma's worden opgesteld. De stakeholders vinden het delen en bundelen van bezoekersdata essentieel, dit moet beter georganiseerd worden. Het delen van de eigen data kan echter soms nog lastig zijn voor ondernemers, maar het is wel noodzakelijk om beter inzicht te krijgen in bezoekersgedrag. Ook kunnen zo arrangementen geoptimaliseerd worden en bezoekers verleid worden naar relatief rustigere plekken.

Stakeholdersbijeenkomst Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar op 1 februari 2024 met ruim 120 deelnemers

2. Visie voor 2025 - 2035

Onze ambitie

Door de inzet op duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie met focus op bevorderen van de leefbaarheid, economische voordelen en behoud van natuur- en cultuurhistorische waarden, versterken we de brede welvaart in Regio Alkmaar.

Bevorderen van de leefbaarheid

Ook het bevorderen van de leefbaarheid is van essentieel belang de komende jaren. Toerisme en recreatie draagt bij aan **een plus op het voorzieningenniveau**, waardoor er een aantrekkelijke woon- en werkomgeving ontstaat. Daarnaast wordt de **sociale cohesie** versterkt door het creëren van ontmoetingsplekken. Ook streven we naar een **inclusieve gemeenschap** waarbij iedereen, ongeacht fysieke, sociale of economische beperkingen kan genieten van de toeristische en recreatieve mogelijkheden die Regio Alkmaar rijk is. Recreatie is ook een middel om mensen aan te zetten tot verbinding en beweging en draagt daardoor bij aan een betere gezondheid, welzijn en geluk. Hierbij is aandacht voor **veiligheid** ook van belang. Daarnaast zijn **infrastructuur en mobiliteit** sleutelfactoren in het bereiken van een aangename leef- en recreatieomgeving. Door betere verkeersstromen en openbaar vervoer kunnen we **drukke managen** en beter **spreiden**, wat de bereikbaarheid en toegankelijkheid van Regio Alkmaar ten goede komt. Ook de eigen bewoners hebben daar voordeel van.

Economische voordelen

Het streven is om de lokale gemeenschap te laten profiteren van de toerisme- en recreatiesector. We willen ons richten op een duurzame groei die niet afhankelijk is van de seizoenen. Daarom streven we naar **werkgelegenheid die niet seizoensgebonden is en een groei in omzet**, zodat toerisme en recreatie **het hele jaar door** bijdraagt. Zo kunnen medewerkers uit de sector gedurende langere periode aan het werk blijven en neemt seizoenswerk af. Dit kan mede worden gerealiseerd door **meer bekendheid van het veelzijdige aanbod** in Regio Alkmaar, zoals via arrangementen. Met het **verbreden en verbinden van voorzieningen** versterken we de unieke identiteit van Regio Alkmaar en ondersteunen we tegelijkertijd de lokale economie. Door het aanbod te verbreden, bieden we een gevarieerdere ervaring voor bewoners en bezoekers en verhogen we de aantrekkelijkheid van Regio Alkmaar als een bestemming die het hele jaar door interessant is.

Natuur- en cultuurhistorische waarden respecteren en benutten

Het doel is het versterken van de brede welvaart binnen Regio Alkmaar door de natuurlijke- en cultuurhistorische waarden te respecteren én deze waarden te benutten als **bindende identiteit** van Regio Alkmaar in haar toeristisch-recreatief product. Deze ontwikkeling moet leiden tot **versterking van de recreatieve mogelijkheden in het landelijk gebied** en het actief benutten van cultureel erfgoed. Door het verleden levend te houden en minder bezochte gebieden een stimulans en bekendheid te geven, vergroten we de aantrekkingskracht en spreiding. Met het omarmen van de regionale landschappelijke en cultuurhistorische waarden, kan een betere recreatieve balans worden gerealiseerd met lokale trots van Regio Alkmaar en draagvlak.

Regionale opgaven (I)

Om de ambitie en de doelstellingen te realiseren gaat Regio Alkmaar zich de komende tien jaar concentreren op vier opgaven:

Opgave: Het huidige recreatieaanbod beter benutten en verduurzamen

Regio Alkmaar biedt een unieke combinatie van stadse dynamiek, uitgestrekte kustlijnen met achterliggende duinen en bosrijke strandwallen en waterrijke polderlandschappen met gezellige dorpen, wat zorgt voor een perfecte balans en **het beste van deze drie werelden**. Deze elementen versterken elkaar als complementaire zones, waardoor bewoners en bezoekers kunnen genieten van de diversiteit die Regio Alkmaar te bieden heeft. Ondanks het veelbelovende aanbod, wordt de diversiteit van Regio Alkmaar nog niet optimaal benut, doordat de verschillende voorzieningen veelal niet bekend zijn of als op zichzelf staande entiteiten functioneren, zonder een duidelijke verbinding of samenhang voor de bezoeker.

De uitdaging ligt in het beter benutten van het bestaande recreatief aanbod en vernieuwend aanbod te stimuleren. Het beter verbinden van de Regio Alkmaar, door het vertellen van het verhaal van de drie werelden; de landschappen, cultuurhistorie en de te bezoeken locaties. Dit vereist goede fysieke en digitale regionale informatieverstrekking. Daarnaast kan de drukte aan de kust en in de stad tijdens de zomermaanden worden aangepakt door het landelijk gebied te promoten als een aantrekkelijke bestemming met vernieuwende activiteiten en aanbod. De uitdagingen van de ene gemeente biedt kansen voor de andere gemeenten en vice versa. Een slimme spreiding van bezoekers en recreanten kan bijdragen aan een meer evenwichtige benutting van het recreatieaanbod in de hele Regio Alkmaar.

Opgave: Bekendheid van de parels in Regio Alkmaar verbeteren

Terwijl Regio Alkmaar een rijkdom aan recreatieaanbod heeft, ontbreekt het aan krachtige en herkenbare thema's die bij bezoekers en recreanten blijven hangen. Zowel aan bezoekers als bewoners wordt het profiel van Regio Alkmaar met haar historische stad en dorpen, waterrijke polderlandschappen en de aantrekkelijke duin- en bosgebieden onvoldoende verteld. De bekendheid van Regio Alkmaar als aantrekkelijk bestemming voor zowel bewoners als bezoekers kan versterkt worden door inzetten op de bestaande sterke merken en **het vertellen van verbonden themaverhalen**. Denk hierbij aan routes en bewegwijzering tussen voorzieningen die de diversiteit en rijkdom van de gehele Regio Alkmaar weerspiegelen. De nog te ontwikkelen thematische verhalen presenteren niet alleen de natuurlijke en culturele identiteit van Regio Alkmaar, maar bundelen ook het unieke aanbod en de verbindende elementen in één samenhangend verhaal. Het creëren van sterke en aantrekkelijke thema's voor Regio Alkmaar, zowel offline- als online, is daarom een belangrijke uitdaging en een stap naar een betere positionering.

Een sleutelstrategie voor het verhogen van de bekendheid van Regio Alkmaar is het activeren van lokale bewoners als ambassadeurs, waarbij hun trots en inzichten het verhaal van Regio Alkmaar versterken. Het betrekken van de gemeenschap draagt niet alleen bij aan het toeristisch potentieel, maar bevordert ook de onderlinge verbondenheid.

Door de **samenwerking tussen stakeholders** te intensiveren, kan er een synergie ontstaan die leidt tot een meer uniforme marketingaanpak. Als stakeholders het voordeel inzien van de sterke promotie van Regio Alkmaar met een effectieve en onderbouwde marketingstrategie, zijn ondernemers vaak bereid financieel mee te doen, waardoor het recreatieaanbod beter benut wordt. Daarnaast is het bundelen en delen van data en inzichten van belang om het aanbod beter af te stemmen op de wensen van de bezoekers, waardoor niet alleen de beleving wordt verbeterd, maar ook de leefbaarheid voor de bewoners wordt geoptimaliseerd.

Regionale opgaven (II)

Opgave: Balans leefbaarheid en economische groei waarborgen

Het vinden van evenwicht tussen leefbaarheid en economische groei in de toerisme- en recreatiesector is van groot belang in Regio Alkmaar. Aan de ene kant speelt toerisme en recreatie een cruciale rol in de economische ontwikkeling en dit wordt in de toekomst alleen maar groter. Aan de andere kant is het essentieel dat de toename van toeristische activiteiten niet ten koste gaat van de leefbaarheid voor de bewoners in Regio Alkmaar. Het streven naar balans vereist innovatieve benaderingen om **bezoekers langer vast te houden en beter over Regio Alkmaar te spreiden**. Dit kan bijdragen aan het verminderen van piekmomenten en het optimaliseren van de bezoekerservaring, terwijl de druk op populaire locaties afneemt en de economische voordelen over een langere periode en een breder gebied worden verspreid.

Een specifiek knelpunt dat in sommige gemeenten aandacht behoeft is **de parkeerdrukke en de algehele bereikbaarheid van toeristische plekken en de (wild)groei van Airbnb's**. Efficiënte mobiliteitsstromen en toegankelijke parkeeroplossingen op andere locaties in de regio zijn noodzakelijk om de toestroom van bezoekers te beheren en negatieve effecten op de mobiliteit binnen Regio Alkmaar te verminderen. Daarnaast staat de leefbaarheid in de ene gemeente onder druk (o.a. Bergen), terwijl de andere gemeenten kansen hebben voor meer toestroom van dag- en verblijfbezoekers (o.a. Uitgeest, Heiloo en Dijk en Waard). Daarbij is goede bereikbaarheid van de voorzieningen essentieel.

Opgave: Druk op natuurgebieden verlichten

Op de meeste plekken is toerisme en recreatie nog in balans met de draagkracht van de natuur, maar lokaal ontstaat er al piekdrukke in bepaalde duin- en natuurgebieden in Regio Alkmaar. Het is een complexe kwestie die een zorgvuldige aanpak vereist om een evenwicht te vinden tussen de belangen van toerisme, recreatie en natuur- en cultuurbescherming. Bijdragen aan de **zoning binnen deze natuur- en recreatiegebieden** kan een effectieve manier zijn om de natuurlijke waarden te waarborgen.

Dit helpt niet alleen bij het behouden van de ecologische waarden, maar zorgt ook voor een betere bezoekersverdeling, waardoor het mogelijk wordt om een duurzaam evenwicht te vinden tussen toegankelijkheid en behoud.

Daarnaast is **het spreiden van bezoekers over de regio, zowel in tijd als ruimte**, van groot belang. Door natuur- en recreatiegebieden en recreatievoorzieningen beter op elkaar aan te laten sluiten en minder bezochte gebieden en voorzieningen aantrekkelijker te maken voor recreatie, ontstaat er een natuurlijke spreiding van bezoekers, mede door de bekendheid van het diverse aanbod in de hele Regio Alkmaar te promoten. Dit zorgt ervoor dat de impact op de drukke en kwetsbare gebieden wordt verminderd en de beleefbaarheid van andere recreatie- en natuurgebieden en recreatievoorzieningen wordt verbeterd, omdat toeristen en recreanten hun activiteiten meer over verschillende plekken en tijdstippen verdelen.

Doelstellingen

Om de regionale ambitie concreter te maken, zijn de volgende twee doelstellingen voor de toerisme- en recreatiesector geformuleerd.

Seizoenspreiding

Mede door het aantrekken en stimuleren van evenementen en het bieden van voorzieningen voor alle weertypes stimuleren we toerisme en recreatie buiten de piekseizoenen. Samen met gerichte en samenhangende marketingcampagnes wordt de aantrekkelijkheid van Regio Alkmaar het hele jaar door versterkt. Effectiviteit wordt gemeten aan de hand van de stijging in aantal gasten en geboekte overnachtingen in het laagseizoen.

Ruimtelijke spreiding

Door het aanbieden van kwalitatief betere accommodaties, het verbinden, verbeteren, verbreden en promoten van bestaande attracties en door meerdaagse arrangementen aan te bieden, wordt het mogelijk om bezoekers en recreanten meer gelijkmatiger te spreiden over de ruimte in Regio Alkmaar.

Op veel plekken in Regio Alkmaar is toerisme en recreatie nog steeds in harmonie met de natuur en de leefbaarheid van de bewoners. Op enkele plekken vormt de piekdruk een uitdaging. Door het **recreatieaanbod onderling te koppelen** en de **bekendheid van minder bekende parels te vergroten**, ontstaat er een regio waar bewoners optimaal gebruikmaken van hun eigen omgeving en waar bezoekers de kans krijgen om de volledige potentie van Regio Alkmaar als toeristische bestemming te ontdekken. Aanpassingen in de infrastructuur, die tegemoetkomen aan de wensen van zowel toeristen als bewoners, dragen bij aan het behoud van een gastvrije en beleefbare regio, waar **economische groei hand in hand gaat met leefbaarheid**. Door middel van strategieën zoals het stimuleren van bezoek in het laagseizoen, het promoten van de minder bekende plekken, evenementen buiten het hoogseizoen en het ontwikkelen van alternatieve recreatieopties, kan Regio Alkmaar een **evenwichtige spreiding van bezoekers** realiseren. Spreiding in tijd en ruimte zorgt uiteindelijk voor een duurzame ontwikkeling van de toeristische sector, terwijl de leefbaarheid en de natuurlijke- en cultuurhistorische waarden van Regio Alkmaar worden gewaarborgd. **De uitdaging waar de ene gemeente voor staat kan een mogelijkheid tot samenwerking en (economische) groei zijn voor de andere gemeente.**

Inhoudelijke principes

Voor de visie hanteren we de volgende inhoudelijke principes.

Economische, sociale en ecologische waarde

Een waardevol bezoek draait niet alleen om de economische winst, maar kijkt ook naar de leefomgeving van bewoners en de invloed die het bezoek heeft op de natuur. Juist door de nabijheid van de natuur en de kust is het van belang voor Regio Alkmaar om niet alleen vanuit een economisch perspectief te kijken om zoveel mogelijk bezoekers aan te trekken. Zowel het Perspectief 2030 van NBTC (en partners) als het Rli-advies Waardevol Toerisme zijn landelijke en regionale richtgevende kaders die we doorvertalen in deze visie. Hierin hebben wij aandacht voor een brede welvaarts-benadering waarin toerisme en recreatie bijdraagt aan de economische, sociale en ecologische waarde van Regio Alkmaar.

Spreiding in ruimte én tijd

Regio Alkmaar heeft populaire drukbezochte gebieden op bepaalde momenten in het jaar. Ons uitgangspunt is om de overbelasting op bepaalde lokale voorzieningen, de natuur en bewoners op die plekken te beperken. Spreiding kan bijdragen aan een meer duurzame en plezierige toeristisch-recreatieve sector op plekken die nu niet in balans zijn en het past binnen het streven naar duurzaam waardevol toerisme. De uitdagingen van de ene gemeente bieden kansen voor de andere en vice versa.

DNA van Regio Alkmaar

Om meer bezoekers en recreanten, langer verblijf en meer bestedingen in balans te brengen met de draagkracht van de leefomgeving is het belangrijk om bezoekers te trekken die passen bij de kwaliteiten en aanbod van Regio Alkmaar. Hierdoor wordt de aantrekkelijkheid van Regio Alkmaar behouden en versterkt. We richten ons op de bezoekers die zorgen voor economische impact door hun bestedingen in Regio Alkmaar, die zich laat spreiden in plaats en tijd en die zorgt voor reuring zonder overlast. De bezoekers hebben bij voorkeur dezelfde leefstijl als de bewoners (*Leefstijlvinder*). Beide groepen hebben dan behoefte aan dezelfde voorzieningen. Dit versterkt synergie en zorgt voor extra draagvlak voor het in stand houden van het voorzieningenniveau.

Focus op regiobewoners én gesegmenteerde bezoekers van buitenaf

We focussen op een inclusieve benadering die naast de regiobewoners gesegmenteerde bezoekers van buitenaf centraal stelt, met een nadruk op Nederlanders, Vlamingen en Duitsers. Het is onze overtuiging dat een bloeiende toerisme- en recreatiesector niet alleen aantrekkelijk moet zijn voor bezoekers, maar ook het geluk en verbinding van de lokale gemeenschap verhoogt. Door deze dualiteit te omarmen, bouwen we aan een toeristisch en recreatief aanbod dat de sociale cohesie versterkt, economische voordelen biedt en een rijkere, gedeelde ervaring voor iedereen creëert. Daarnaast moet iedereen, ongeacht fysieke, mentale en/of financiële beperking deel kunnen nemen aan het toeristisch-recreatief aanbod.

Samenwerking binnen en buiten de sector

We willen samen met onze partners uit de sector en andere beleidsvelden goede keuzes maken die iedereen begrijpt. Het is belangrijk om te kijken naar mensen die voorop lopen en innovatieve ideeën die de meeste kans hebben om te slagen. Op deze manier gebruiken we de kracht van organisaties, ondernemers en beleidsmakers. Ook richten we ons op het agenderen van onderwerpen bij andere beleidsvelden, faciliteren van initiatieven en daarin mee te denken.

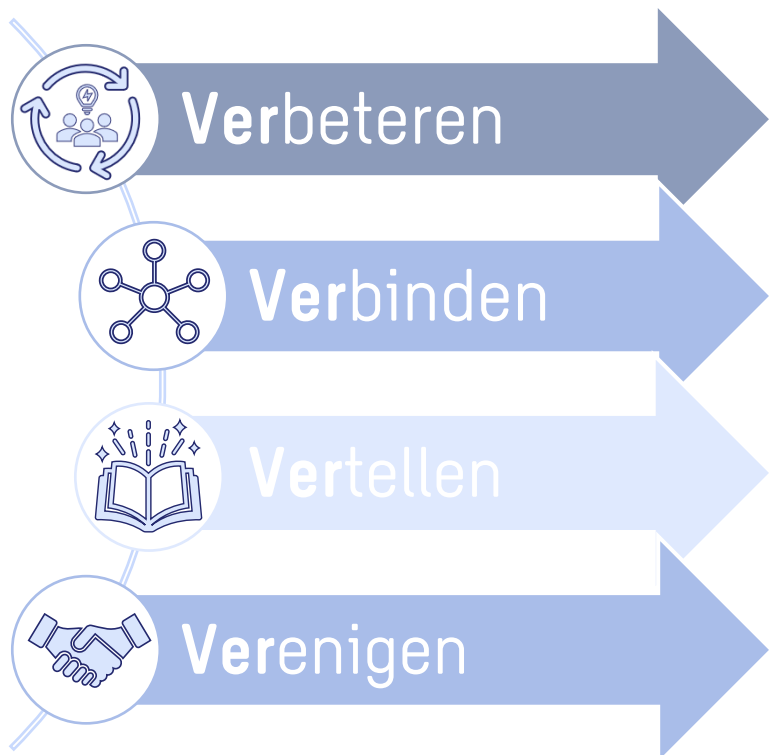
Aansluiting bij provinciaal beleid

De toeristisch-recreatieve sector is van groot belang voor Noord-Holland. De provincie ziet mogelijkheden om de kansen die toerisme en recreatie biedt nog beter te benutten. Daarmee wil de provincie de bijdrage van toerisme en recreatie aan welvaart en welzijn van inwoners vergroten (*Visie Toerisme en Recreatie 2030 en Visie op waterrecreatie 2030*). Daarnaast ziet de provincie dat recreatie een kans is om een bijdrage te leveren aan de doelen uit het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) en andersom dat PPLG-doelen een bijdrage leveren aan toerisme en recreatie (*Provinciaal Programma Landelijk Gebied Noord-Holland*), onder andere het verduurzamen van de sector en een betere balans en synergie tussen natuur, landbouw en recreatie.

De 4 strategische pijlers

Om de doelstellingen te behalen, zijn er **vier pijlers** geïdentificeerd die de basis vormen voor het nog op te stellen uitvoeringsprogramma. Verbeteren en verbinden hebben betrekking op het toeristisch-recreatief product, het aanbod aan bewoners en bezoekers. Vertellen focust op hoe we bewoners en bezoekers informeren over het aanbod. En bij Verenigen draait het om de samenwerking tussen de verschillende stakeholders rondom toerisme en recreatie.

Deze pijlers geven richting aan het droombeeld voor Regio Alkmaar op het gebied van toerisme en recreatie. Het droombeeld geeft richting aan de strategische keuzes en de uitvoering van de acties. Om te zorgen dat de acties uitvoerbaar en realistisch zijn, worden deze afgestemd op het beschikbare budget en capaciteit binnen de zes gemeenten in Regio Alkmaar.

Pijler 1: Verbeteren

Met deze pijler richten we ons op de opgaven: Het huidige recreatieaanbod beter benutten en verduurzamen en de druk op duin- en natuurgebieden verlichten.

Waar staan we nu?

Bewoners en bezoekers kunnen kiezen uit een gevarieerd aanbod van verblijfs-, dag- en waterrecreatie over de hele Regio Alkmaar. Het aanbod is kwantitatief gezien op orde, maar kwalitatief en qua benutting zien we mogelijkheden voor optimalisatie. De aansluiting met de (toekomstige) marktvrage kan beter en de bezettingsgraad van de verblijfsaccommodaties in het landelijk gebied, zowel in het hoog- als in het laagseizoen kan worden verbeterd. Met Regio Noord-Holland Noord werken we samen aan de vitalisering van het huidige verblijfsaanbod.

Waar werken we naar toe?

De focus ligt op het verhogen van de kwaliteit van ons verblijfs-, dag-, en waterrecreatie aanbod door vernieuwing, optimalisatie en het ontwikkelen van producten die inspelen op de wensen van alle regiobewoners en bezoekers die meer te besteden hebben en langer willen blijven. We bundelen onze krachten om een bovenregionaal 'elk weer' voorziening in Regio Alkmaar te realiseren en zetten we ons in om een bovenregionaal evenement naar Regio Alkmaar te halen. Hierbij sluiten we aan bij de regionale visie Vitale Verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord 2030 en de provinciale visie op waterrecreatie Noord-Holland 2030. Specifieke aandachtspunten zijn **inclusiviteit, innovatie en duurzaamheid**.

Verblijfsrecreatie

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Verblijfsaccommodaties die passen bij de identiteit van Regio Alkmaar en haar bezoekers** met een focus op kwaliteit en de balans tussen aanbod en lokale behoefte, inclusief nauwkeurig toezicht op het Airbnb aanbod.
- ❖ Bij ontwikkeling van nieuw aanbod is er een **duidelijke behoefte aangetoond** en wordt het aanbod ruimtelijk ingepast.
- ❖ Waar nodig zorgen voor **een impuls in de vitaliteit van het bestaande aanbod van verblijfsaccommodaties**.
- ❖ **Groei van zakelijke activiteiten in Regio Alkmaar** waardoor hotels in het laagseizoen een verhoogde bezettingsgraad krijgen.
- ❖ **Speciale en innovatieve verblijfconcepten** die een bijzondere beleving bieden, toegankelijk zijn voor iedereen (zowel fysiek als financieel) en passen bij de gewenste doelgroepen van de gemeente.
- ❖ **Verhoogde bezettingsgraad in het landelijk gebied** en in het laagseizoen.
- ❖ **Duurzaam aanbod van verblijfsaccommodaties** met eco-vriendelijk en lokaal ondernemerschap.

Dag- en waterrecreatie en evenementen

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Meer 'elk weer' voorzieningen**, waarvan tenminste één met bovenregionale aantrekkingskracht, o.m. door verbanden te leggen met sport (bijv. wielerved, ijsbaan, stadion).
- ❖ **Waarborgen van biodiversiteit** door natuur- en recreatiegebieden, waar nodig, te zoneren.
- ❖ **Recreatiegebieden met innovatieve productontwikkeling**, waar een balans tussen natuur, erfgoed, toerisme en recreatie bijdraagt aan een unieke en duurzame bezoekerservaring.
- ❖ **Een bovenregionaal evenement** naar Regio Alkmaar te halen, eveneens (bestaande) evenementen stimuleren en in stand houden.
- ❖ Regionale evenementendesk die **meer evenementen buiten het hoogseizoen** stimuleert en **ondersteuning biedt aan organisatoren** bij de vergunningaanvraag.
- ❖ Het benutten van **nieuwe technologieën en innovatie bij ondernemers** die bijdragen aan een duurzame toerisme- en recreatie sector.

Lokaal

- ❖ **Vernieuwend, innovatief en zoveel mogelijk duurzaam recreatieaanbod** dat inzet op de unieke kwaliteiten van Regio Alkmaar en toegankelijk is voor iedereen (zowel fysiek als financieel).
- ❖ **Aantrekkelijke (kern)winkelgebieden**, mede door het aanbieden van gevarieerd winkelaanbod en concepten op het gebied van horeca-, leisure-, cultuur- en/of detailhandel om beleving te stimuleren en bezoekers langer vast te houden.
- ❖ **Beleefbaar erfgoed**, gekoppeld aan toeristisch-recreatieve activiteiten en, waar mogelijk, **gebieden waar recreatie en natuur hand in hand gaan en beleefd kunnen worden**.
- ❖ **Uitgebreidere mogelijkheden voor waterrecreatie**, o.a. toegankelijke oevers, aanlegsteigers en doorvaarbaarheid sloepennetwerk.
- ❖ **Unieke en authentieke watergebonden ervaringen** aanbieden, zoals het overnachten op water, waterevenementen binnen bestaande kaders en wellness mogelijkheden.

Pijler 2: Verbinden

Met deze pijler richten we ons op de opgaven: Het huidige recreatieaanbod beter benutten en verduurzamen, balans leefbaarheid en economie waarborgen en de druk op natuur- en recreatiegebieden verlichten.

Waar staan we nu?

De afgelopen jaren is er flink gewerkt aan het realiseren van nieuwe wandel- en fietsroutes en het opzetten van arrangementen. Alleen zijn niet alle recreatieve voorzieningen, routes etc. in Regio Alkmaar bekend bij de sector, inwoner en bezoeker. Wandel-, fiets-, mountainbike- en ruiterroutes sluiten niet naadloos op elkaar aan. Ook verbindingen tussen stations en voorzieningen kunnen sterk worden verbeterd en de bewegwijzering voor fietsers en wandelaars is niet overal optimaal.

Waar werken we naar toe?

We zetten in op het samenbrengen van de kust, stad en het landelijk gebied door het creëren van een netwerk van routes en recreatievoorzieningen die gezamenlijk het cultuurhistorische verhaal van Regio Alkmaar vertellen, waarbij verleiding met o.a. arrangementen zorgt voor spreiding.

Toeristisch-recreatief aanbod

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Netwerk van thematische routes en (interactieve) kaarten** die de spreiding van bezoekers stimuleert en de verbinding tussen natuur, cultuur en recreatievoorzieningen versterkt.
- ❖ **Inclusief aanbod aan sport- en recreativeroutes**, van wandelpaden tot MTB- en vaarroutes.
- ❖ **Een Regio Alkmaarpas**, die bewoners en bezoekers kunnen kopen om Regio Alkmaar te ontdekken.

Lokaal

- ❖ **Duidelijke bewegwijzering** op strategische plekken en bijzondere locaties, o.a. voor fietsers en wandelaars, en zoveel mogelijk inclusief.

Mobiliteit

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Goede P&R (Park and Ride) faciliteiten** aan de rand van de stad bijvoorbeeld bij het AZ-stadion of de Meent met aansluitende openbaar vervoer opties om de kust te ontlasten van autoverkeer.
- ❖ **Goede en frequente busverbindingen** tussen kust, de kernen, stad en landelijk gebied, in elk geval in het hoogseizoen.
- ❖ **Verbeterde verbindingen met en tussen stations** incl. fietshuurmogelijkheden, zodat het duurzaam bezoek in en naar Regio Alkmaar groeit.

Lokaal

- ❖ **Geoptimaliseerde mobiliteitsstromen** die de bezoekersstroom in goede banen leidt.

Arrangementen

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Intensieve sector overstijgende samenwerking tussen de toerisme- en recreatiesector met andere sectoren**, zoals sport, cultuur, zorg en welzijn, vervoer. Door samenwerking tussen ondernemers en andere partijen in informatievoorziening en arrangementvorming kan een complete ervaring geboden worden aan bewoners en bezoekers van Regio Alkmaar. Denk aan thema-arrangementen, seizoensgebonden arrangementen en evenementen.

Pijler 3: Vertellen

Met deze pijler richten we ons op de opgaven: Bekendheid van de parels van Regio Alkmaar verbeteren, balans leefbaarheid en economie waarborgen en de druk op natuur- en recreatiegebieden verlichten.

Waar staan we nu?

Regio Alkmaar heeft zich de afgelopen jaren ingezet om zijn unieke culturele erfgoed, natuurlijke schoonheid en diverse recreatieve mogelijkheden onder de aandacht te brengen bij een breder publiek. De eerste stappen richting regionale promotie zijn gezet, onder andere door de lancering van de regionale website www.ontdekgioalkmaar.nl in 2020. Toch kan de vindbaarheid van de wandel-, fiets- en vaarroutes worden verbeterd inclusief bijbehorende kaarten.

Waar werken we naar toe?

We streven naar het beter bereiken van de gewenste doelgroep op het juiste moment op de juiste plek, om spreiding van toerisme en recreatie in Regio Alkmaar te realiseren en de leefbaarheid te bevorderen gedurende het hele jaar. De exacte doelgroepsbepaling volgt uit het nog op te stellen regionale marketingplan.

Informatieverschaffing

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Goed bezochte websites**, zowel regionaal als lokaal, die bezoekers helpen bij het plannen van hun bezoek en informatie geven over dag- en waterrecreatie, evenementen, lokale bedrijven en diverse routekaarten. De diverse websites zijn gebruiksvriendelijk en toegankelijk voor iedereen, ongeacht visuele en/of auditieve beperkingen.

Lokaal

- ❖ Samenwerking met de sector om **de informatie over wat er te doen is in Regio Alkmaar up-to-date te houden**, o.a. met informatie over verblijfsrecreatie, dag- en waterrecreatie, evenementen, kunst en cultuur, retail en horeca en andere lokale bedrijven en organisaties.

Marketing en promotie

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Groei van meerdaagse bezoekers** in Regio Alkmaar, met name buiten het hoogseizoen, en een meer **gelijkmatige spreiding van bezoekers** door Regio Alkmaar met behulp van marketing en promotie.
- ❖ **Een professionele regionale marketingorganisatie voor Regio Alkmaar** die vanuit de marketingexpertise slim en flexibel samenwerkt met sterke omliggende subregio's en een **herkenbare identiteit voor Regio Alkmaar** ontwikkelt met daarin voldoende ruimte voor de al bestaande sterke lokale merken.

Lokaal

- ❖ **Lokaal gastheerschap en lokale ambassadeurs** die Regio Alkmaar bevorderen.
- ❖ **Lokale marketingplannen** die bijdragen aan de gemeentelijke ambities op het gebied van de (city)marketing en promotie van de individuele gemeente, met het streven om aan te sluiten bij de regionale marketingorganisatie.

Pijler 4: Verenigen

Met deze pijler richten we ons op de opgaven: Het beter benutten van het recreatieaanbod en verduurzamen, bekendheid van de parels van Regio Alkmaar en balans leefbaarheid en economie

Waar staan we nu?

De sector verenigt zich door het bijwonen van regionale vak- en netwerkbijeenkomsten, workshops en 'living labs' met als doel om te netwerken en van elkaar te leren. Dit wordt als succesvol ervaren. Er is namelijk al een netwerk in de sector die kennis uitwisselt en elkaar opzoekt om samen te werken.

Waar werken we naar toe?

Regio Alkmaar zet in op een sterk verbonden netwerk van publieke en private partijen, waarbij de integrale benadering van toerisme en recreatie en het delen van kennis bijdragen aan het versterken van Regio Alkmaar met nieuwe initiatieven en samenwerkingen.

Kennis en inspiratie

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Diverse inspirerende bijeenkomsten en thematische workshops** waarin de nieuwste inzichten met en door de sector wordt gedeeld, o.a. Front Office Medewerkersdag, Regiosafari en de toeristische aftrap.
- ❖ **De juiste netwerken en allianties** met en tussen ondernemers waardoor de toerisme- en recreatiesector wordt versterkt en spreiding wordt gerealiseerd, zowel in tijd als in ruimte.
- ❖ **Betere samenwerking binnen de sector**, waar dat meerwaarde geeft voor ondernemers zelf én voor Regio Alkmaar. Denk hierbij aan duurzaamheid, innovatie en arrangementen.

Samenwerken

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Behoud en verdere intensivering van samenwerken tussen overheid, toeristisch-recreatieve bedrijven en organisaties** om gezamenlijke doelen te bereiken.
- ❖ **Betere samenwerking met andere regio's** (Noord-Holland Noord, Kennemerland, Zaanstreek, Laag Holland, MRA en provincie) **en gemeenten boven het Noordzeekanaal buiten Regio Alkmaar** (bijvoorbeeld Heemskerk en Schagen), waardoor we kansen op provinciaal en regionaal niveau beter benutten.
- ❖ **Ondernemers** dragen ook financieel bij aan de ontwikkeling van het toeristisch-recreatief product.

Lokaal

- ❖ **Integrale beleidsstukken** die niet alleen de toerisme- en recreatiesector aanspreken, maar ook bijdragen aan bredere maatschappelijke belangen zoals duurzaamheid, mobiliteit, cultureel erfgoed, natuur en inclusiviteit.

Data

Ons droombeeld in 2035

Regionaal

- ❖ **Up-to-date inzicht in bezoekersdrukte**, zowel in de kernen als in de natuur.
- ❖ **Een centraal online dataplatform** waarop data van ondernemers, organisaties en onderzoeksbureaus verzameld en gedeeld worden.

Rol van de gemeenten

De zes gemeenten in Regio Alkmaar hebben een belangrijke rol in het waarmaken van de ambitie, de pijlers en het uitvoeringsprogramma de komende jaren. Deze rol is veelzijdig en omvat een faciliterende functie, een integrale aanpak, het zoveel mogelijk meetbaar maken van de ambities en het leveren van een budget voor de toerisme- en recreatiesector.

Faciliterende rol

De gemeenten nemen een **faciliterende rol** in bij het **realiseren van een verbindend verhaal** dat samen met de sector wordt gecreëerd en vermarkt. Hierbij hoort ook het aansturen van de regionale marketingorganisatie. Daarnaast staan de gemeenten aan de lat om **samenwerking, professionalisering, innovatie en kennisdeling te bevorderen**. Hierbij werken we ook samen met andere organisaties. Het Landelijke Omgevingsloket vanuit ruimtelijke ordening helpt verder bij het efficiënt navigeren binnen de regelgeving en vergunningen. Ook **het bundelen en inzetten van beschikbare data** voor doelgerichte verbeteringen en besluitvorming is hierbij belangrijk. Hierdoor kan beter gestuurd worden op resultaten en succes. Door het monitoren en evalueren wordt inzicht verkregen in de voortgang en kan indien nodig worden bijgestuurd.

Budget en capaciteit

Voor het realiseren van de ambities is een **toereikend budget** essentieel. Dit houdt in dat de zes gemeenten vooralsnog in elk geval het huidige budget en de huidige capaciteit inzetten om de plannen uit het nog op te stellen uitvoeringsprogramma tot uitvoer te brengen. Jaarlijks binnenkomende toeristenbelasting kan hierbij voor sommige gemeenten een extra financieringsmiddel zijn. Gemeenten gaan ook nadrukkelijk kijken naar opties voor **cofinanciering** door andere overheden, subsidies, fondsen en ondernemers uit de toerisme- en recreatiesector zelf.

Integrale aanpak

Een integrale aanpak van toerisme en recreatie is van groot belang om de sector succesvol te laten bijdragen aan de ontwikkeling van Regio Alkmaar. Dit betekent dat er een **sector overstijgende samenwerking** moet plaatsvinden, zowel onder stakeholders als in de gemeenten, waarbij toerisme en recreatie wordt verbonden met andere beleidsvelden binnen en tussen de gemeenten. Dit vraagt goede samenwerking, waarbij de voor recreatie en toerisme belangrijke zaken meegenomen worden in diverse beleidsontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld mobiliteit en cultureel erfgoed. Binnen deze aanpak speelt het vakgebied toerisme en recreatie niet alleen een rol in het aanpakken van problematiek en kansen, maar reageert het ook op thema's die door andere beleidsvelden worden aangekaart, denk hierbij aan duurzaamheid, inclusiviteit en natuurbehoud.

Krachten bundelen

Binnen Regio Alkmaar bundelen de zes gemeenten hun krachten voor toerisme en recreatie, waarbij ze samenwerken op het gebied van regionale bezoekersmarketing, stimuleren van evenementen buiten hoogseizoen, datadeling en het verkrijgen van gezamenlijke financiering. Daarnaast zetten zij zich individueel in voor de ondersteuning van lokale ondernemers, lokale (bezoekers)marketingactiviteiten, beheer van het toeristisch-recreatief aanbod in de openbare ruimte, bewegwijzering, het faciliteren van lokale evenementen en de handhaving van lokale wetgeving.

Ook zetten we in op samenwerking (waar dit meerwaarde heeft) met andere regio's en gemeenten, o.a. met De Kop en West-Friesland uit Regio Noord-Holland Noord, (gemeenten in) Laag Holland en (gemeenten uit) Metropoolregio Amsterdam. Deze samenwerkingsverbanden kunnen betrekking hebben op bezoekersmarketing, maar ook andere thema's lenen zich voor een gezamenlijke aanpak. In de komende jaren wordt er per project beoordeeld in hoeverre samenwerking met andere regio's en gemeenten wenselijk is en toegevoegde waarde heeft, waarbij er rekening gehouden wordt met de specifieke situatie en belangen van de gemeenten binnen Regio Alkmaar.

Cross-overs

In ons droombeeld zien wij een toerisme- en recreatiesector die optimaal samenwerkt met andere sectoren. Toerisme en recreatie levert een significante bijdrage aan andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven in Regio Alkmaar. Toerisme en recreatie is nauw verbonden met tal van andere beleidsterreinen en biedt kansen voor synergie en gezamenlijke ontwikkeling. In de tabel worden diverse raakvlakken met andere beleidsvelden genoemd.

Beleidsvelden	Agenderen van	Invulling geven aan
Mobiliteit	Efficiënte mobiliteitsverbindingen en diversiteit aan betaalbare openbaar vervoersopties, goede busverbindingen tussen kust, dorpen en stad en P&R mogelijkheden	De verandering in mobiliteitsgedrag o.a. (fiets)apps, de vraag naar specifieke (duurzame) vervoersopties, o.a. elektrische fietsen en fietsverhuur
Natuurbescherming	Educatie en breed scala buitenactiviteiten en natuurbeleving, beleefbaarheid van natuurgebieden	Bescherming, behoud en duurzaam beheer o.a. ecotoerisme
Inclusieve samenleving	Innovatieve producten en educatie	Rolstoeltoegankelijke (recreatie)voorzieningen en accommodaties, beschikbaarheid rolstoelen, goed bereikbare stranden, toegankelijke informatievoorzieningen en betaalbare recreatieve voorzieningen.
Cultureel erfgoed	Culturele interactie o.a. benutten van erfgoed met toeristisch-recreatief product	Het verbinden van cultureel erfgoed door themaverhalen
Duurzaamheid, circulaire economie en energietransitie	Financiële steun aan ondernemers en informatievoorziening	Het stimuleren van ecovriendelijk en lokaal ondernemerschap, revitalisering verblijfsrecreatie, innovatie

Beleidsvelden	Agenderen van	Invulling geven aan
Evenementen	Seizoen- en regiospreiding, divers en uniek aanbod	Marketing en promotie van regionale en lokale evenementen en samenwerking d.m.v. arrangementen en verkenning haalbaarheid regionale evenementendesk
Cultuur en vermaak	(Thematische) arrangementen en educatie	Marketing en promotie van het aanbod, regionale cultuuragenda integreren
Winkelen en horeca	Optimaliseren detailhandel en horeca met divers en uniek aanbod	Marketing en promotie van bestaand aanbod met verbindingen en economische stimulans
Onderwijs en arbeidsmarkt	Geschoolde arbeidskrachten en onderzoek en innovatie	Jaarrond arbeidscontracten en stimuleren stageprogramma's
Sport en gezondheid	Meer sport- en beweegvriendelijke voorzieningen, delen van faciliteiten o.a. sportvelden, AZ stadion en sportevenementen	Sporttoerisme, stimuleren van actieve activiteiten, sportevenementen stimuleren
Landelijk gebied en landbouw	Gebruik landelijk gebied als toeristisch-recreatief product o.a. fiets- en wandelroutes en lokale producten	Aansluiten bij landelijk beleid op korte ketens, agrotourisme NBTC en het Provinciaal Programma Landelijke Gebied Noord-Holland
Openbare ruimte	Verbetering aantrekkelijkheid, toegankelijkheid en vergroening van de openbare ruimte	Duurzaamheidsbewustzijn, ruimtegebruik optimaliseren en slim combineren van functies
Water (veiligheid)	Veilige recreatiegebieden door het tegengaan van overlast op het water, educatie en lokaal verbeteren mogelijkheden voor waterrecreatie en doorvaarbaarheid.	Stimuleren van duurzame waterrecreatie en bewustmaking
Woningbouw	Gemengde woongebieden met voldoende goede vrijetijdsvoorzieningen	Regulering Airbnb aanbod en advisering vanuit vakgebied toerisme en recreatie bij gebiedsontwikkeling.

Bijlage 1 | Factsheets

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Alkmaar 2023

111.878 bewoners en 117,4 km² oppervlakte

Aantal overnachtingen

Ca. 302.000 overnachtingen in 2022*

Toeristische intensiteit

Ca. 7,4 overnachtingen per 1.000 bewoners

Toeristische dichtheid

Ca. 7,0 overnachtingen per km² oppervlak

Tarief toeristenbelasting

€ 1,28 p.p.p.n in 2022.

€ 2,56 p.p.p.n. in 2022

Dominante leefstijl van bewoners voor vrijetijdsactiviteiten

- Avontuurzoeker
- Plezierzoeker
- Harmoniezoeker
- Verbindingzoeker
- Rustzoeker
- Inzichtzoeker
- Stijlzoeker

Bron: Gemeente Alkmaar, 2023
*Berekend op basis van de ontvangen toeristenbelastinginkomsten

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Alkmaar, 2023

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Alkmaar, 2023

Bron: Gemeente Alkmaar, 2023

Aanbod logiesaccommodaties

Aanbod AirBnB

Hotels

20

B&B en vakantiewoningen

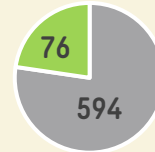
42

(Mini)campings

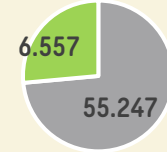

7

Actieve accommodaties

Gereserveerde nachten

■ gehele woning ■ kamer

Bron: AirDNA, 2022

Groepsaccommodaties

1

Jachthavens

3

Vakantieparken

1

Bron: Taskforce Noord-Holland Noord, 2023

Voorzieningendichtheid gastvrijheidssector

60 verkooppunten per 10.000 bewoners

Bron: KSO, 2021

Aanbod horeca en dichtheid

308 horecavestigingen

2,7 horecavestigingen per 1.000 bewoners

Bron: Locatus, 2023

Aantal kilometers aan wandel- en fietsnetwerk

171 km (0,7 km per km² oppervlak)

99 km (1,2 km per km² oppervlak)

Bron: Recreatie Noord-Holland, 2022

Natuur- en recreatie gebieden

- Landschap Laag Holland
- Natuurpark Alkmaarderhout
- Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Geestmerambacht

	Alkmaar	Regio Alkmaar	Nederland
Avontuurzoeker	11,8%	8,8%	11,2%
Plezierzoeker	18,9%	15,7%	18,1%
Harmoniezoeker	11,6%	11,0%	12,0%
Verbindingzoeker	12,0%	13,1%	12,5%
Rustzoeker	16,6%	15,3%	17,2%
Inzichtzoeker	14,2%	17,4%	13,3%
Stijlzoeker	15,0%	18,7%	15,7%

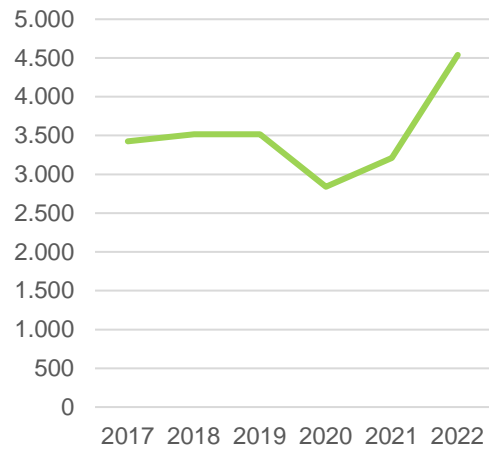

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Alkmaar 2023

111.878 bewoners en 117,4 km² oppervlakte

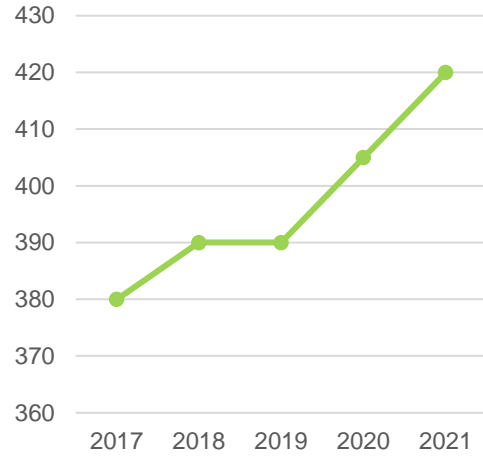
Ontwikkeling banen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

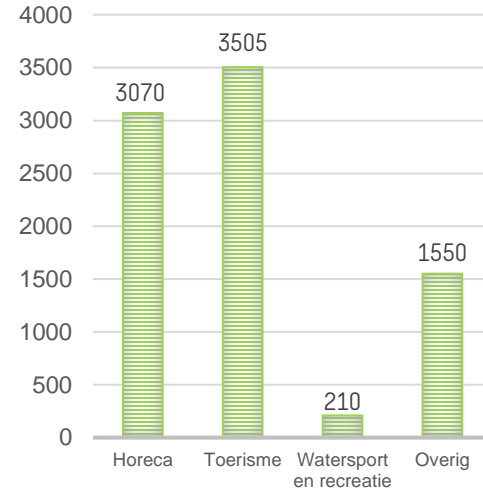
Ontwikkeling bedrijfsvestigingen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Aantal banen per deelsector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor 2023 en CBS, 2023 (o.b.v. het gemiddelde van CBS)

Aansprekende evenementen

- Alkmaars Ontzet
- Midwinterfeest
- Kaeskoppenstad
- Karavaanfestival
- Koningsdag

Bron: Gemeente Alkmaar

Andere evenementen

- Wandel4daagse
- Zomer op het Plein
- Gondelvaart Koedijk
- Zomerkermis
- Alkmaar Pride

Bron: Gemeente Alkmaar

Aansprekende vrijetijdsvoorzieningen

- Kaasmarkt
- Cultuurhistorische binnenstad
- Raadhuisen in de Rijk en Graff
- AZ-stadion
- Museummolen Schermerhorn

Bron: Gemeente Alkmaar

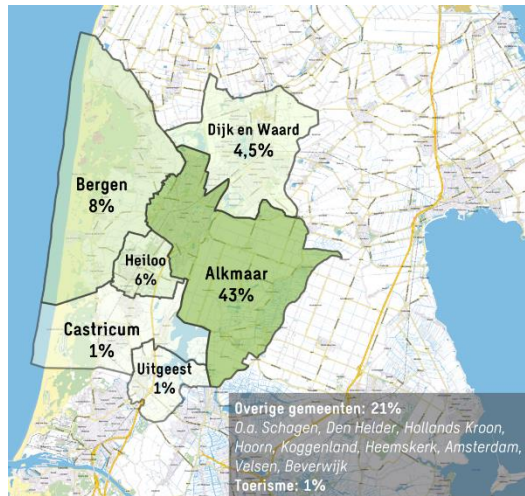

Kwalitatieve lokale parels

- Het Grote Raam, Sint Laurenskerk
- Culturele uitgaansgelegenheden, zoals Stedelijk Musuem Alkmaar
- Hollands Kaasmuseum
- Winkel- en horeca aanbod
- Sportgelegenheden, zoals ijsbaan en het zwembad

Bron: Gemeente Alkmaar

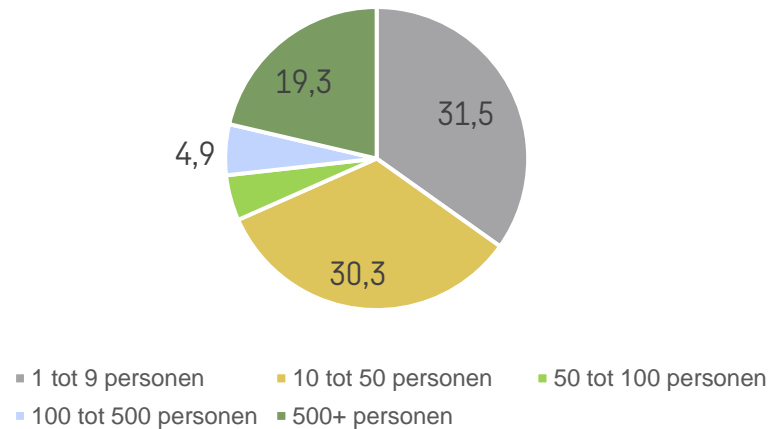
Herkomst omzet recreatieve bestedingen hele gemeente

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Verdeling dienstverbanden gastvrijheidssector naar omvang van bedrijf

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Rapportcijfers beoordeling aantrekkelijkheid centrumgebied

	Centrum Alkmaar
Totaalbeoordeling	7,9
Winkelaanbod	7,9
Sfeer en uitstraling	7,9
Faciliteiten	5,7
Horeca	8,3

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Bergen 2023

30.113 bewoners en 120,2 km² oppervlakte

Aantal overnachtingen

Ca. 1.623.600 overnachtingen in 2022*

Toeristische intensiteit

Ca. 147,6 overnachtingen per 1.000 bewoners

Toeristische dichtheid

Ca. 37,0 overnachtingen per km² oppervlak

Tarief toeristenbelasting

€ 1,95 per persoon per nacht in 2022

Dominante leefstijl van bewoners voor vrijetijdsactiviteiten

- Avontuurzoeker
- Plezierzoeker
- Harmoniezoeker
- Verbindingzoeker
- Rustzoeker
- Inzichtzoeker
- Stijlzoeker

Bron: Gemeente Bergen, 2023
*Berekend op basis van de ontvangen toeristenbelastinginkomsten

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Bergen, 2023

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Bergen, 2023

Bron: Gemeente Bergen, 2023

Aanbod logiesaccommodaties

Aanbod AirBnB

Hotels

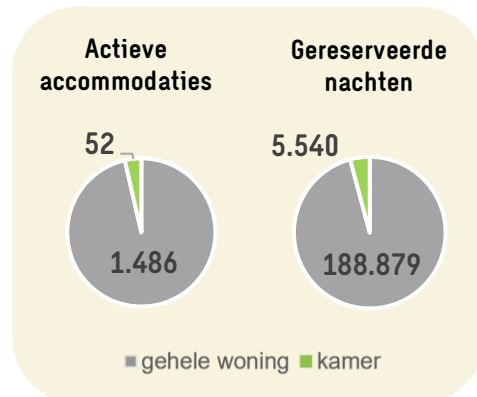
35

B&B en vakantiewoningen

925

(Mini)campings

34

Groepsaccommodaties

1

Jachthavens

1

Vakantieparken

44

Bron: AirDNA, 2022

Voorzieningendichtheid gastvrijheidssector

100 verkooppunten per 10.000 bewoners

Aanbod horeca en dichtheid

163 horecavestigingen

5,4 horecavestigingen per 1.000 bewoners

Aantal kilometers aan wandel- en fietsnetwerk

215 km (1,8 km per km² oppervlak)

102 km (0,8 km per km² oppervlak)

Natuur- en recreatie gebieden

- Bergerbos
- Schoorlse Duinen
- Noordhollands Duinreservaat

Bron: KSO, 2021

Bron: Locatus, 2023

Bron: Provincie Noord-Holland, 2023

	Bergen	Regio Alkmaar	Nederland
Avontuurzoeker	8,6%	8,8%	11,2%
Plezierzoeker	10,7%	15,7%	18,1%
Harmoniezoeker	7,4%	11,0%	12,0%
Verbindingzoeker	12,8%	13,1%	12,5%
Rustzoeker	15,4%	15,3%	17,2%
Inzichtzoeker	25,2%	17,4%	13,3%
Stijlzoeker	19,8%	18,7%	15,7%

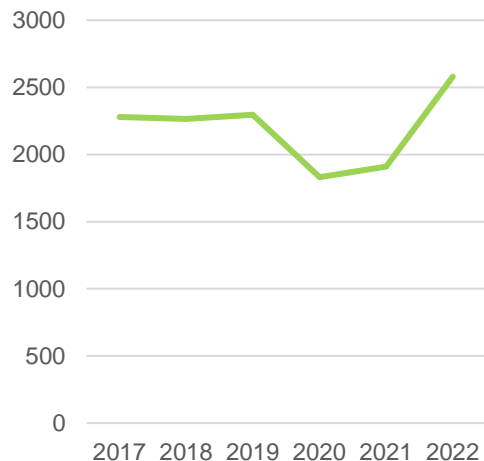

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Bergen 2023

30.113 bewoners en 120,2 km² oppervlakte

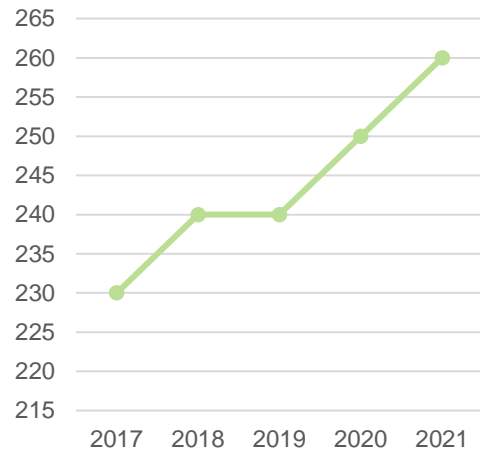
Ontwikkeling banen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

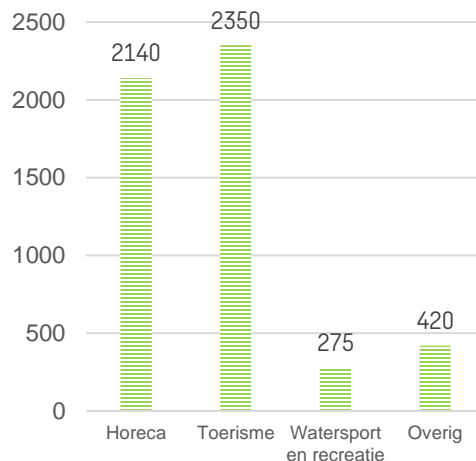
Ontwikkeling bedrijfsvestigingen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Aantal banen per deelsector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor 2023 en CBS, 2023 (o.b.v. het gemiddelde van CBS)

Aansprekende evenementen

- Kunst10daagse
- Fjoertoer
- Marathon van Egmond
- Wandel 4-daagse Egmond
- Groet uit Schoorl Run

Bron: Gemeente Bergen

Andere evenementen

- Braderie Egmond aan Zee
- Lichtjesavond Bergen
- Zomeravondmarkt Schoorl
- Nieuwjaarsduik
- Bergen Live

Bron: Gemeente Bergen

Aansprekende vrijetijdsvoorzieningen

- Strand Egmond aan Zee / Bergen aan Zee
- Zee Aquarium Bergen aan Zee
- Schoorlse Duinen
- Museum Kranenburgh
- Ruïnekerk Bergen

Bron: Gemeente Bergen

Kwalitatieve lokale parels

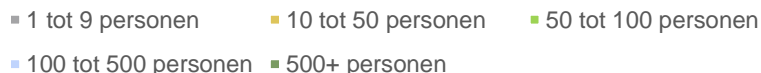
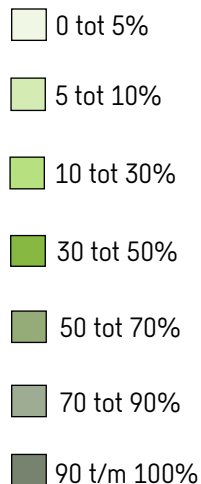
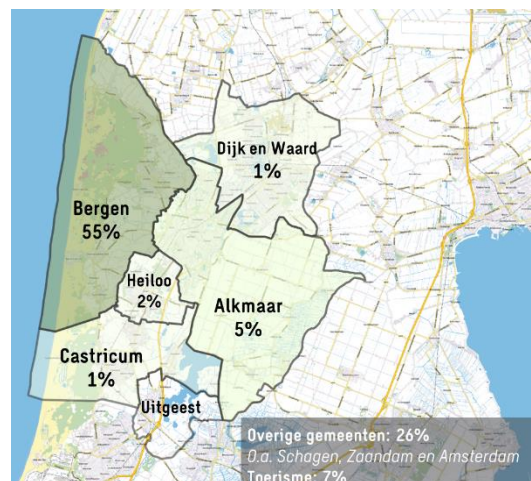
- Park Meerwijk
- Slotkwartier
- Abdij van Egmond
- Bezoekerscentrum Schoorl
- Hof van Bergen

Bron: Gemeente Bergen

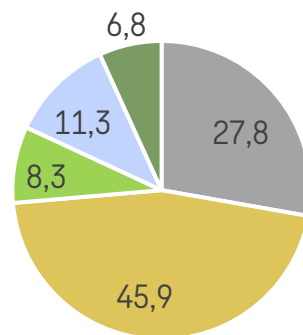
Herkomst omzet recreatieve bestedingen hele gemeente

Verdeling dienstverbanden gastvrijheidssector naar omvang van bedrijf

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Rapportcijfers beoordeling aantrekkelijkheid centrumgebied

	Centrum Bergen	Centrum Schoorl
Totaalbeoordeling	8,1	7,1
Winkelaanbod	7,9	6,7
Sfeer en uitstraling	7,7	7,0
Faciliteiten	5,7	4,4
Horeca	8,7	7,9

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Castricum 2023

36.298 bewoners en 60,4 km² oppervlakte

Aantal overnachtingen

Ca. 746.700 overnachtingen in 2022*

Toeristische intensiteit

Ca. 56,4 overnachtingen per 1.000 bewoners

Toeristische dichtheid

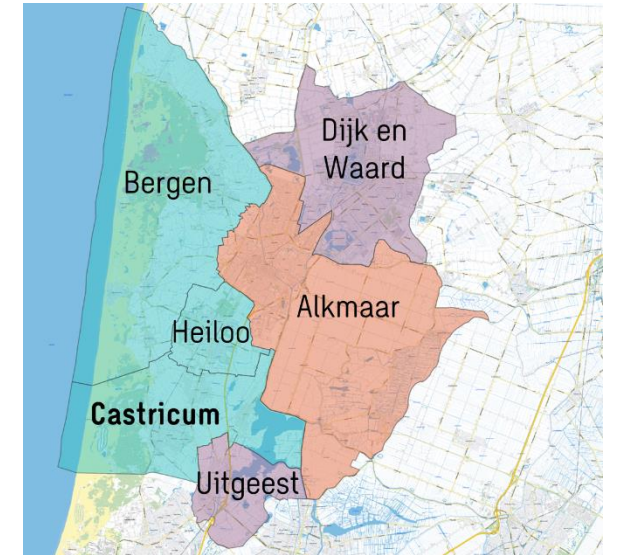
Ca. 33,9 overnachtingen per km² oppervlak

Tarief toeristenbelasting

€ 1,50 p.p.p.n in 2022.
€ 1,80 p.p.p.n in 2022.

Dominante leefstijl van bewoners voor vrijetijdsactiviteiten

- Avontuurzoeker
- Plezierzoeker
- Harmoniezoeker
- Verbindingzoeker
- Rustzoeker
- Inzichtzoeker
- Stijlzoeker

Bron: Gemeente Castricum, 2023
*Berekend op basis van de ontvangen toeristenbelastinginkomsten

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Castricum, 2023

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Castricum, 2023

Bron: Gemeente Castricum, 2023

Aanbod logiesaccommodaties

Aanbod AirBnB

Hotels

4

B&B en vakantiewoningen

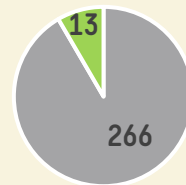
53

(Mini)campings

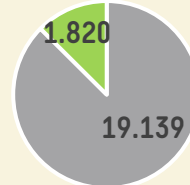

14

Actieve accommodaties

Gereserveerde nachten

■ gehele woning ■ kamer

Bron: AirDNA, 2022

Groepsaccommodaties

1

Jachthavens

5

Vakantieparken

4

Bron: Taskforce Noord-Holland Noord, 2023

Voorzieningendichtheid gastvrijheidssector

44 verkooppunten per 10.000 bewoners

Aanbod horeca en dichtheid

81 horecavestigingen

2,2 horecavestigingen per 1.000 bewoners

Bron: Locatus, 2023

Aantal kilometers aan wandel- en fietsnetwerk

83 km (1,4 km per km² oppervlak)

45 km (0,7 km per km² oppervlak)

Bron: Provincie Noord-Holland, 2023

Natuur- en recreatie gebieden

- Noordhollands Duinreservaat
- Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer

	Castricum	Regio Alkmaar	Nederland
Avontuurzoeker	8,6%	8,8%	11,2%
Plezierzoeker	12,4%	15,7%	18,1%
Harmoniezoeker	8,5%	11,0%	12,0%
Verbindingzoeker	13,7%	13,1%	12,5%
Rustzoeker	13,9%	15,3%	17,2%
Inzichtzoeker	21,7%	17,4%	13,3%
Stijlzoeker	21,3%	18,7%	15,7%

Bron: KSO, 2021

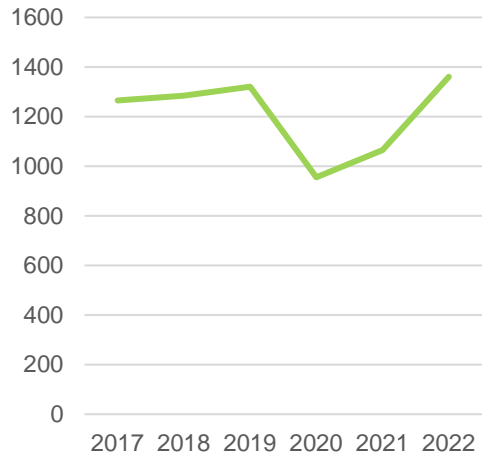

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Castricum 2023

36.298 bewoners en 60,4 km² oppervlakte

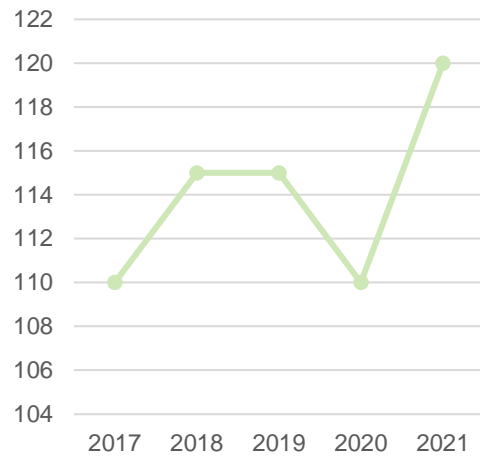

Ontwikkeling banen gastvrijheidssector

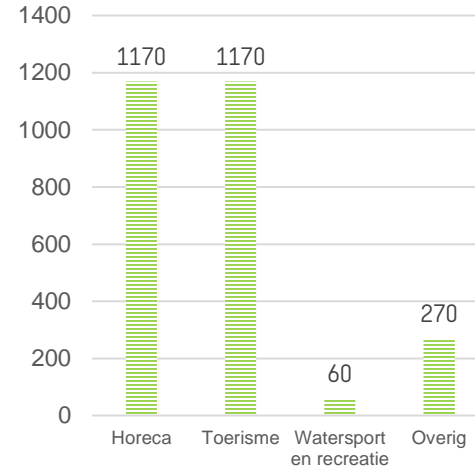
Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Ontwikkeling bedrijfsvestigingen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Aantal banen per deelsector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor 2023 en CBS, 2023 (o.b.v. het gemiddelde van CBS)

Aansprekende evenementen

- Smaakmakers festival Castricum
- Akercity Rock 'n Roll
- Candlelight-shopping centrum Castricum
- Bloemendag in Limmen
- Kermisrun in Limmen

Bron: Gemeente Castricum

Andere evenementen

- Uit Je Bak Festival
- Halve Marathon Egmond
- Bakkum vertelt
- Grand Prix Limmen
- Duinentocht

Bron: Gemeente Castricum

Aansprekende vrijetijdsvoorzieningen

- Strand Castricum aan Zee
- Alkmaardermeer en havens
- Bezoekerscentrum Castricum De Hoep
- Huis van Hilde
- Hortus Bolborum Bollenvelden

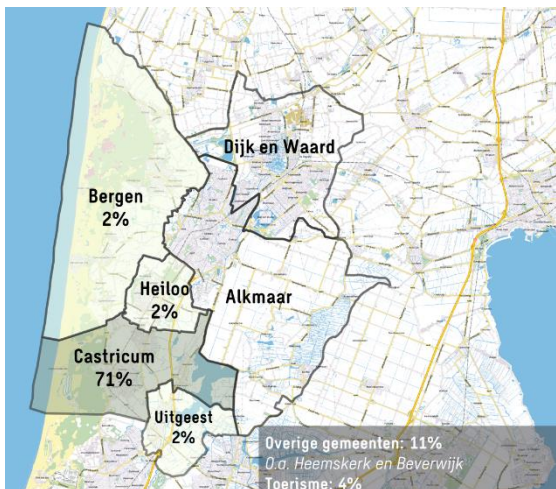
Bron: Gemeente Castricum

Kwalitatieve lokale parels

- Gemaal 1879 Akersloot
- Molen De Oude Knecht
- Hof van Kijk-Uit
- Camping Bakkum
- Museale hoek in Limmen

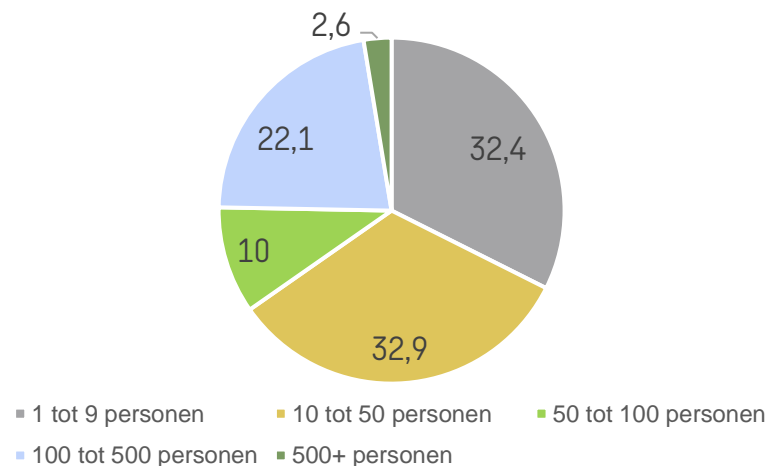
Bron: Gemeente Castricum

Herkomst omzet recreatieve bestedingen hele gemeente

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Verdeling dienstverbanden gastvrijheidssector naar omvang van bedrijf

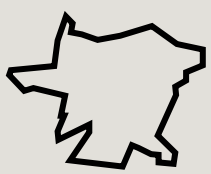
Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Rapportcijfers beoordeling aantrekkelijkheid centrumgebied

	Centrum Castricum
Totaalbeoordeling	7,4
Winkelaanbod	7,2
Sfeer en uitstraling	7,2
Faciliteiten	4,9
Horeca	7,6

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Dijk en Waard 2023

89.087 bewoners en 67 km² oppervlakte

Aantal overnachtingen

Toeristische intensiteit

Toeristische dichtheid

Tarief toeristenbelasting

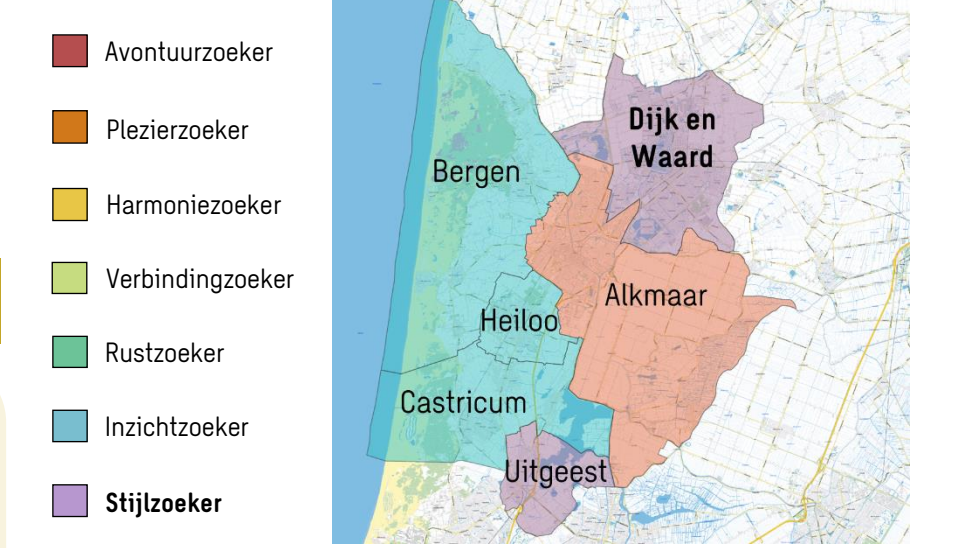
Dominante leefstijl van bewoners voor vrijetijdsactiviteiten

Ca. 60.000 overnachtingen in 2022*

Ca. 1,9 overnachtingen per 1.000 bewoners

Ca. 2,5 overnachtingen per km² oppervlak

€ 1,00 per persoon per nacht in 2022

Bron: Gemeente Dijk en Waard, 2023
*Berekend op basis van de ontvangen toeristenbelastinginkomsten

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Dijk en Waard, 2023

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Dijk en Waard, 2023

Bron: Gemeente Dijk en Waard, 2023

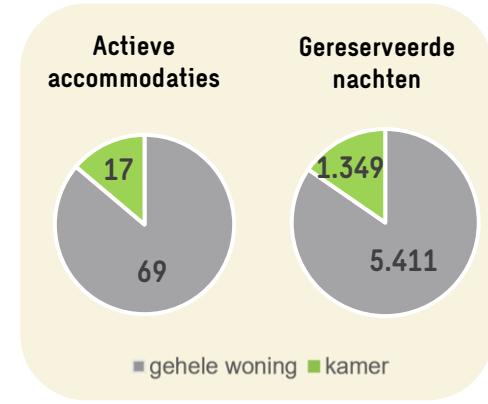
Aanbod logiesaccommodaties

Aanbod AirBnB

Hotels
4

B&B en vakantiewoningen
17

(Mini)campings
2

Groepsaccommodaties
0

Jachthavens
3

Vakantieparken
3

Bron: Taskforce Noord-Holland Noord, 2023

Bron: AirDNA, 2022

Voorzieningendichtheid gastvrijheidssector

Aanbod horeca en dichtheid

Aantal kilometers aan wandel- en fietsnetwerk

Natuur- en recreatie gebieden

32 verkooppunten per 10.000 bewoners

116 horecavestigingen
1,3 horecavestigingen per 1.000 bewoners

101 km (1,5 km per km² oppervlak)
74 km (1,1 km per km² oppervlak)

- Recreatiegebied Geestmerambacht
- Westfriese Omringdijk
- Oosterdelgebied
- Waarderhout

Bron: KSO, 2021

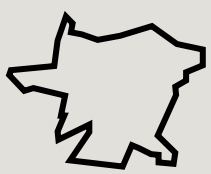
Bron: Locatus, 2023

Bron: Provincie Noord-Holland, 2023

Bron: Gemeente Dijk en Waard, 2023

	Dijk en Waard	Regio Alkmaar	Nederland
Avontuurzoeker	5,2%	8,8%	11,2%
Plezierzoeker	16,6%	15,7%	18,1%
Harmoniezoeker	13,1%	11,0%	12,0%
Verbindingzoeker	14,4%	13,1%	12,5%
Rustzoeker	14,8%	15,3%	17,2%
Inzichtzoeker	15,7%	17,4%	13,3%
Stijlzoeker	20,1%	18,7%	15,7%

Bron: Leefstijlvinder, 2023

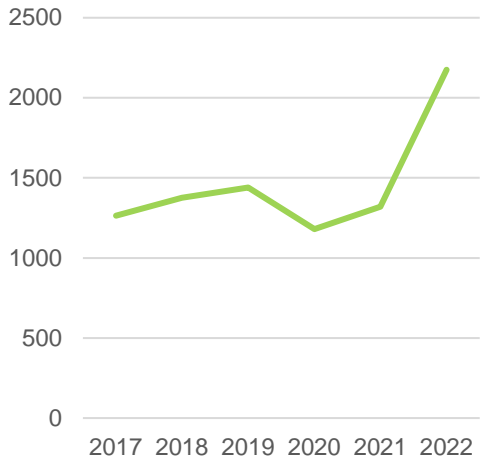

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Dijk en Waard 2023

89.087 bewoners en 67 km² oppervlakte

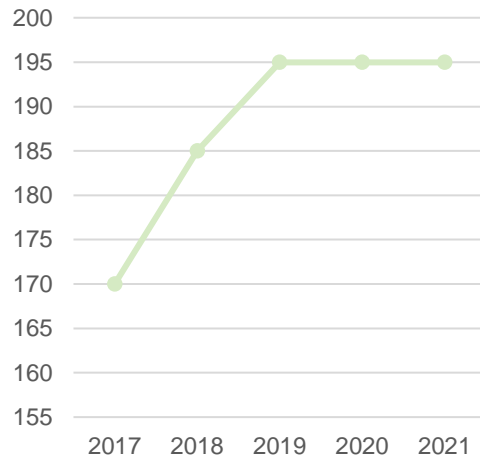

Ontwikkeling banen gastvrijheidssector

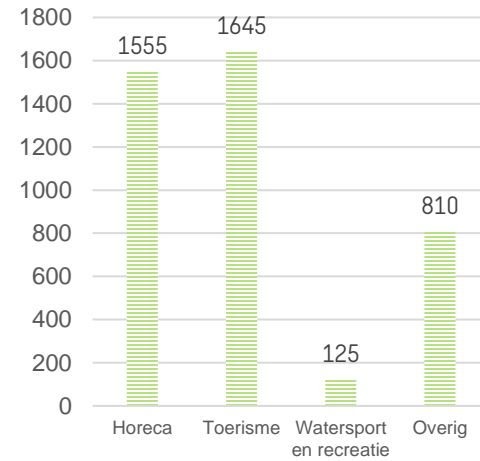
Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Ontwikkeling bedrijfsvestigingen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Aantal banen per deelsector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor 2023 en CBS, 2023 (o.b.v. het gemiddelde van CBS)

Aansprekende evenementen

- Elrow Festival (ca. 25.000 bezoekers)
- Indian Summer (ca. 25.000 bezoekers)
- Licuicity (ca. 16.500 bezoekers)
- Heerhugowaard Live (ca. 5.000 bezoekers)
- Popweekend (ca. 5.000 bezoekers)

Bron: Gemeente Dijk en Waard

Andere evenementen

- Zomertour
- Mixstream
- Kermis Zuid-Scharwoude
- Tour de Waard
- North Holland Horse Trails

Bron: Gemeente Dijk en Waard

Aansprekende vrijetijdsvoorzieningen

- Recreatiegebied Geestmerambacht
- Museum BroekerVeiling
- Rijk der duizend eilanden
- Winkelcentrum Middenwaard
- Cool Kunst en Cultuur

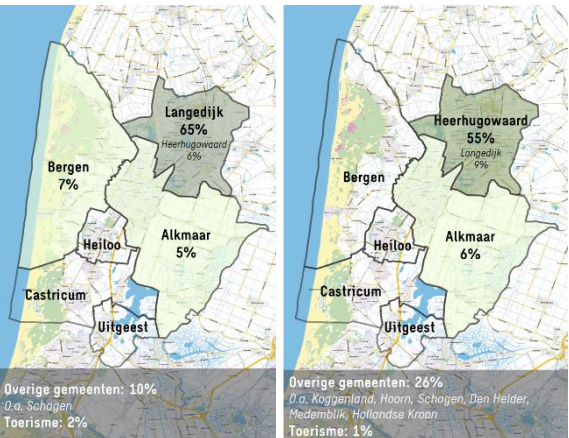
Bron: Gemeente Dijk en Waard

Kwalitatieve lokale parels

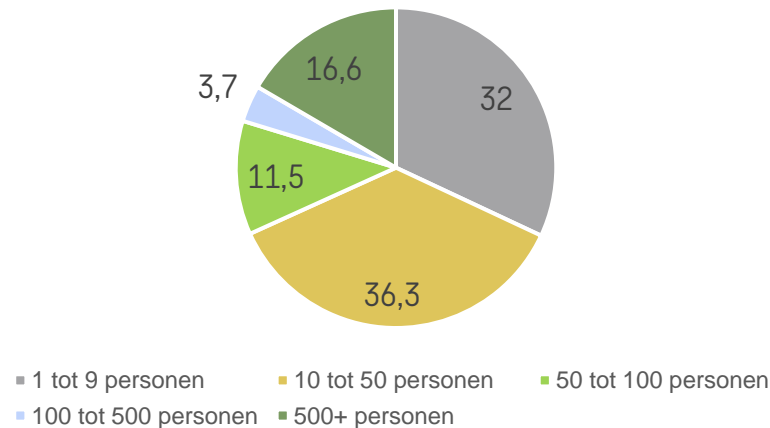
- Waterskibaan Skeef en strand van Luna
- Bos Waarderhout
- Speelpark De Swaan
- Wijngaarden De Koen en Zwirs
- Droogmakerij Heerhugowaard

Bron: Gemeente Dijk en Waard

Herkomst omzet recreatieve bestedingen hele gemeente*

Verdeling dienstverbanden gastvrijheidssector naar omvang van bedrijf

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Rapportcijfers beoordeling aantrekkelijkheid centrumgebied

	Centrum Broek op Langedijk	Centrum Heerhugowaard
Totaalbeoordeling	8,0	8,1
Winkelaanbod	7,7	8,0
Sfeer en uitstraling	7,4	7,9
Faciliteiten	6,7	7,3
Horeca	6,8	7,9

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021
*op het moment van de meting in 2021 was Dijk en Waard nog verdeeld over twee gemeenten: Langedijk en Heerhugowaard.

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Heiloo 2023

24.280 bewoners en 19 km² oppervlakte

Aantal overnachtingen

Ca. 25.900 overnachtingen in 2022*

Toeristische intensiteit

Ca. 3,0 overnachtingen per 1.000 bewoners

Toeristische dichtheid

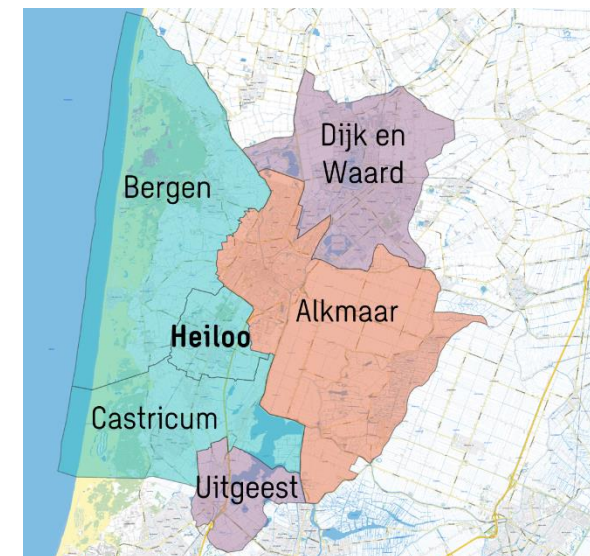
Ca. 3,8 overnachtingen per km² oppervlak

Tarief toeristenbelasting

€ 2,05 per persoon per nacht in 2022

Dominante leefstijl van bewoners voor vrijetijdsactiviteiten

- Avontuurzoeker
- Plezierzoeker
- Harmoniezoeker
- Verbindingzoeker
- Rustzoeker
- Inzichtzoeker
- Stijlzoeker

Bron: Gemeente Heiloo, 2023
*Berekend op basis van de ontvangen toeristenbelastinginkomsten

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Heiloo, 2023

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Heiloo, 2023

Bron: Gemeente Heiloo, 2023

Aanbod logiesaccommodaties

Aanbod AirBnB

Hotels

1

B&B en vakantiewoningen

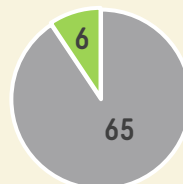
14

(Mini)campings

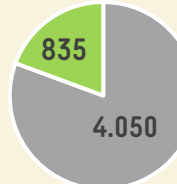

0

Actieve accommodaties

Gereserveerde nachten

■ gehele woning ■ kamer

Bron: AirDNA, 2022

Groepsaccommodaties

0

Jachthavens

0

Vakantieparken

0

Bron: Taskforce Noord-Holland Noord, 2023

Voorzieningendichtheid gastvrijheidssector

35 verkooppunten per 10.000 bewoners

Bron: KSO, 2021

Aanbod horeca en dichtheid

30 horecavestigingen

1,2 horecavestigingen per 1.000 bewoners

Bron: Locatus, 2023

Aantal kilometers aan wandel- en fietsnetwerk

35 km (1,8 km per km² oppervlak)

17 km (0,9 per km² oppervlak)

Bron: Provincie Noord-Holland, 2023

Natuur- en recreatie gebieden

- Heilooërbos
- Maalwater
- Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer

	Heiloo	Regio Alkmaar	Nederland
Avontuurzoeker	9,9%	8,8%	11,2%
Plezierzoeker	11,5%	15,7%	18,1%
Harmoniezoeker	7,7%	11,0%	12,0%
Verbindingzoeker	12,4%	13,1%	12,5%
Rustzoeker	13,7%	15,3%	17,2%
Inzichtzoeker	22,7%	17,4%	13,3%
Stijlzoeker	22,2%	18,7%	15,7%

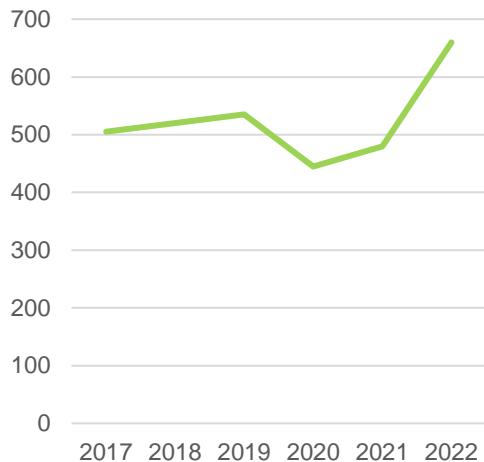

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Heiloo 2023

24.280 bewoners en 19 km² oppervlakte

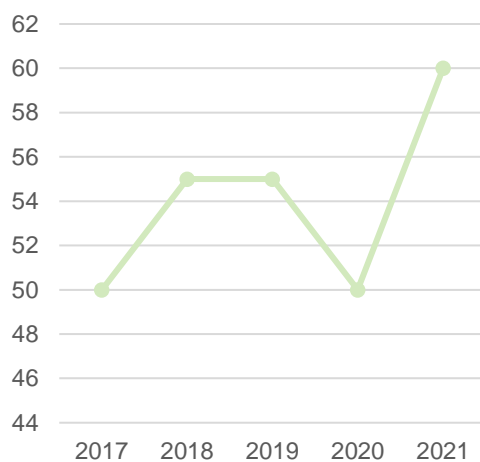
Ontwikkeling banen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

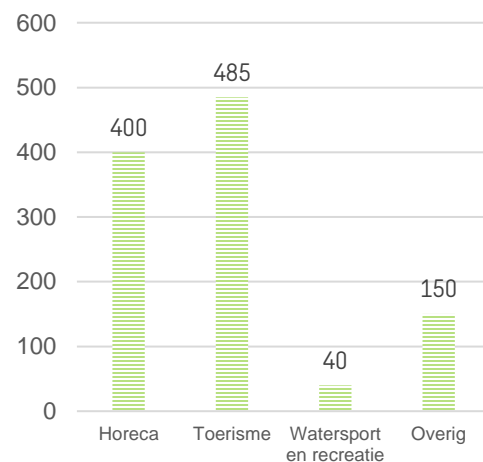
Ontwikkeling bedrijfsvestigingen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Aantal banen per deelsector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor 2023 en CBS, 2023 (o.b.v. het gemiddelde van CBS)

Aansprekende evenementen

- Landgoedfair
- Zonnewende Nijenburg
- Kunstparade Heiloo
- Living Statue Festival
- Willibrorduslezing

Bron: Gemeente Heiloo

Andere evenementen

- Kermis
- Music Meeting Heiloo
- Timmerdorp Heiloo
- Avondvierdaagse
- Maalwaterun

Bron: Gemeente Heiloo

Aansprekende vrijetijdsvoorzieningen

- Zwembad 't Baafje
- Golfclub Oosterzij
- Tennisclubs
- Voetbalclubs
- Hockeyclub

Bron: Gemeente Heiloo

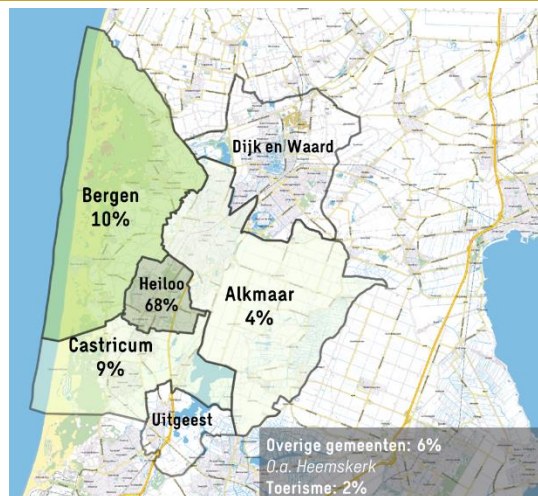

Kwalitatieve lokale parels

- De Witte Kerk
- Landgoed Willibrordus
- Heiloërbos
- Landgoed Nijenburg
- Onze Lieve Vrouw ter Nood

Bron: Gemeente Heiloo

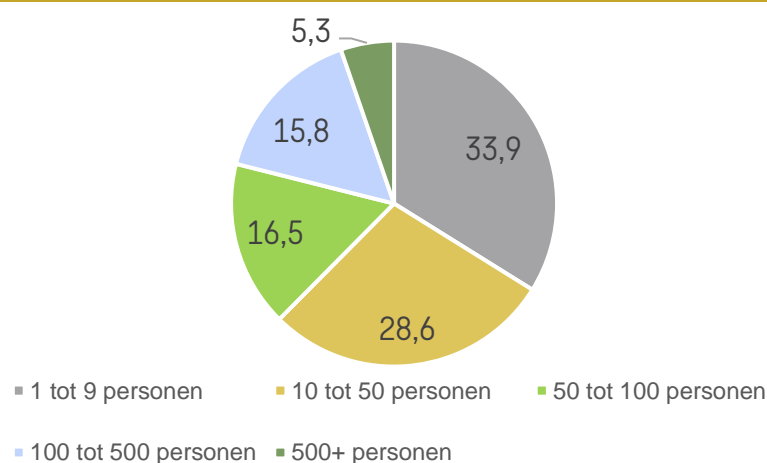
Herkomst omzet recreatieve bestedingen hele gemeente

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Verdeling dienstverbanden gastvrijheidssector naar omvang van bedrijf

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

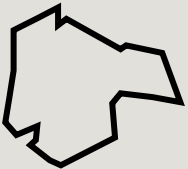

Rapportcijfers beoordeling aantrekkelijkheid centrumgebied

	Centrum Heiloo
Totaalbeoordeling	7,7
Winkelaanbod	7,1
Sfeer en uitstraling	7,3
Faciliteiten	5,2
Horeca	7,7

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Uitgeest 2023

13.441 bewoners en 22,3 km² oppervlakte

Aantal overnachtingen

Ca 63.500 overnachtingen in 2022*

Toeristische intensiteit

Ca. 12,9 overnachtingen per 1.000 bewoners

Toeristische dichtheid

Ca. 7,8 overnachtingen per km² oppervlak

Tarief toeristenbelasting

€ 1,00 p.p.p.n- in 2022.

€ 1,55 p.p.p.n.in 2022

Dominante leefstijl van bewoners voor vrijetijdsactiviteiten

- Avontuurzoeker
- Plezierzoeker
- Harmoniezoeker
- Verbindingzoeker
- Rustzoeker
- Inzichtzoeker
- Stijlzoeker

Bron: Gemeente Uitgeest, 2023
*Berekend op basis van de ontvangen toeristenbelastinginkomsten

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Uitgeest, 2023

Bron: Sweco o.b.v. Gemeente Uitgeest, 2023

Bron: Gemeente Uitgeest, 2023

Aanbod logiesaccommodaties

Aanbod AirBnB

Hotels

1

B&B en vakantiewoningen

12

(Mini)campings

3

Groepsaccommodaties

0

Jachthavens

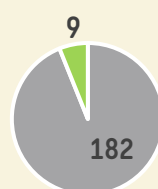
2

Vakantieparken

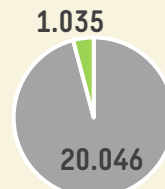
1

Actieve accommodaties

■ gehele woning ■ kamer

Gereserveerde nachten

Bron: AirDNA, 2022

Voorzieningendichtheid gastvrijheidssector

28 verkooppunten per 10.000 bewoners

Aanbod horeca en dichtheid

23 horecavestigingen

1,7 horecavestigingen per 1.000 bewoners

Aantal kilometers aan wandel- en fietsnetwerk

37 km (1,7 km per km² oppervlak)

27 km (1,2 km per km² oppervlak)

Natuur- en recreatie gebieden

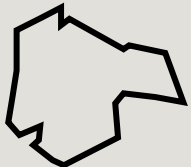
- Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Bron: KSO, 2021

Bron: Locatus, 2023

Bron: Provincie Noord-Holland, 2023

	Uitgeest	Regio Alkmaar	Nederland
Avontuurzoeker	6,9%	8,8%	11,2%
Plezierzoeker	13,8%	15,7%	18,1%
Harmoniezoeker	12,5%	11,0%	12,0%
Verbindingzoeker	13,7%	13,1%	12,5%
Rustzoeker	14,1%	15,3%	17,2%
Inzichtzoeker	15,6%	17,4%	13,3%
Stijlzoeker	23,4%	18,7%	15,7%

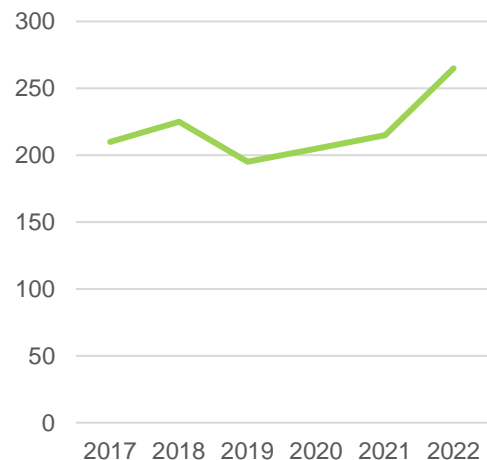

Factsheet toerisme en recreatie Gemeente Uitgeest 2023

13.441 bewoners en 22,3 km² oppervlakte

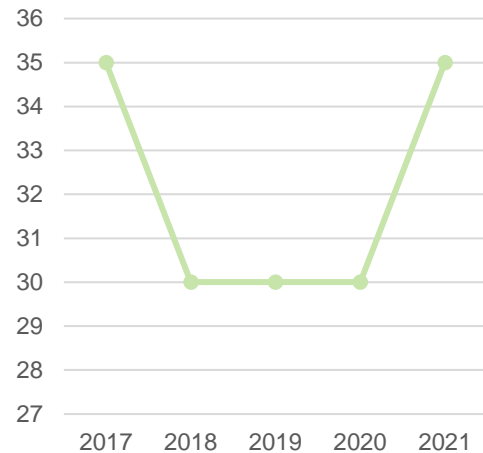
Ontwikkeling banen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

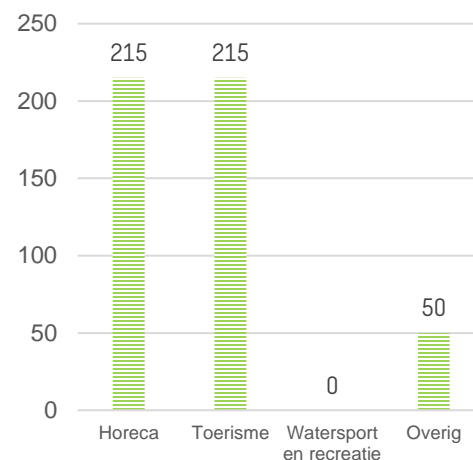
Ontwikkeling bedrijfsvestigingen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Aantal banen per deelsector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor 2023 en CBS, 2023 (o.b.v. het gemiddelde van CBS)

Aansprekende evenementen

- OER-IJ expeditie Le Champion
- Kerstdorp
- Zagen op de Wind
- Lichtjes varen
- ICGT FC Uitgeest

Bron: Gemeente Uitgeest

Andere evenementen

- Over- en Uitgeest
- Open Tuinen Podium Uitgeest
- Braderie
- Sloepentocht
- Kermis met kermisrun

Bron: Gemeente Uitgeest

Aansprekende vrijetijdsvoorzieningen

- Uitgeestermeer
- Monkeytown
- Voorstellingen Zwaan Cultureel
- Openluchtzwembad De Zien
- Regthuys

Bron: Gemeente Uitgeest

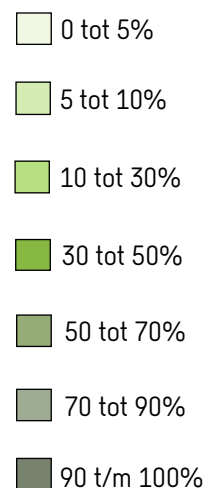
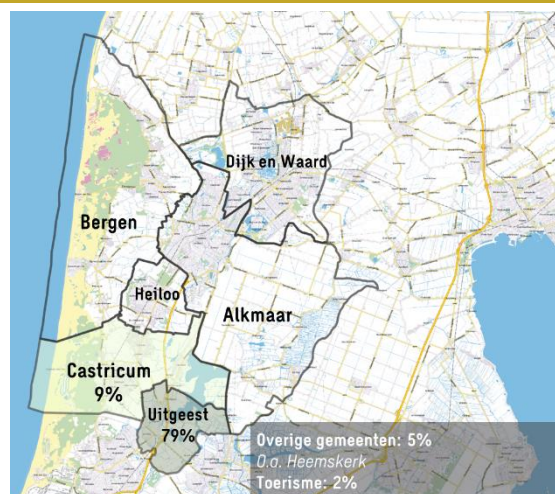
Kwalitatieve lokale parels

- Eendenkooi
- Fort Kijk en Fort aan den Ham
- Groene Driehoek
- Erfgoedpark de Hoop
- Molens

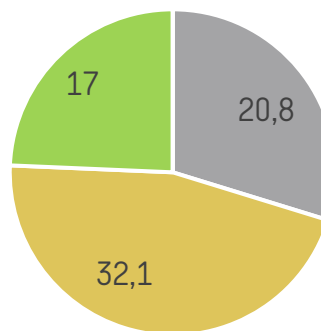
Bron: Gemeente Uitgeest

Herkomst omzet recreatieve bestedingen hele gemeente

Verdeling dienstverbanden gastvrijheidssector naar omvang van bedrijf

■ 1 tot 9 personen ■ 10 tot 50 personen ■ 50 tot 100 personen

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Rapportcijfers beoordeling aantrekkelijkheid centrumgebied

	Centrum Uitgeest
Totaalbeoordeling	7,1
Winkelaanbod	6,6
Sfeer en uitstraling	6,8
Faciliteiten	4,3
Horeca	6,0

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Factsheet toerisme en recreatie Regio Alkmaar 2023

307.700 bewoners en 406,3 km² oppervlakte

Aantal overnachtingen

Toeristische intensiteit

Toeristische dichtheid

Tarief toeristenbelasting

Dominante leefstijl van bewoners voor vrijetijdsactiviteiten

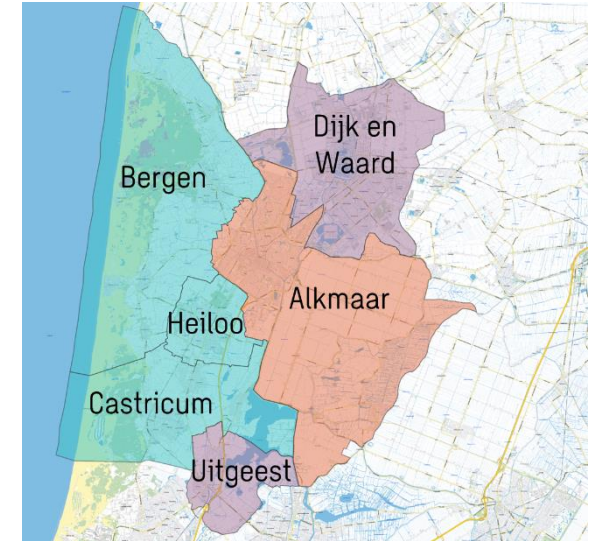
Ca. 2.822.300 overnachtingen in 2022*

Ca. 25,3 overnachtingen per 1.000 bewoners

Ca. 19,0 overnachtingen per km² oppervlak

€ 1,63 per persoon per nacht in 2022

- Avontuurzoeker
- Plezierzoeker
- Harmoniezoeker
- Verbindingzoeker
- Rustzoeker
- Inzichtzoeker
- Stijlzoeker

Bron: Gemeenten Regio Alkmaar, 2023
*Berekend op basis van de ontvangen toeristenbelastinginkomsten

Bron: Sweco o.b.v. Gemeenten Regio Alkmaar, 2023

Bron: Sweco o.b.v. Gemeenten Regio Alkmaar, 2023

Bron: Gemeenten Regio Alkmaar, 2023

Aanbod logiesaccommodaties

Aanbod AirBnB

Hotels

65

B&B en vakantiewoningen

1.063

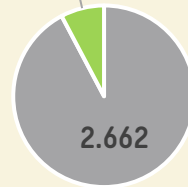
(Mini)campings

60

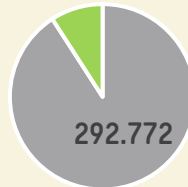
Actieve accommodaties

173

Gereserveerde nachten

17.136

■ gehele woning ■ kamer

Bron: AirDNA, 2022

Groepsaccommodaties

3

Jachthavens

14

Vakantieparken

53

Bron: Taskforce Noord-Holland Noord, 2023

Voorzieningendichtheid gastvrijheidssector

Aanbod horeca en dichtheid

Aantal kilometers aan wandel- en fietsnetwerk

Natuur- en recreatie gebieden

51 verkooppunten per 10.000 bewoners

721 horecavestigingen

2,4 horecavestigingen per 1.000 bewoners

642 km (1,6 km per km² oppervlak)

364 km (0,9 km per km² oppervlak)

- Noordhollands Duinreservaat
- Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Geestmerambacht

Bron: KSO, 2021

Bron: Locatus, 2023

Bron: Provincie Noord-Holland, 2023

	Regio Alkmaar	Provincie Noord-Holland	Nederland
Avontuurzoeker	8,8%	11%	11,2%
Plezierzoeker	15,7%	19%	18,1%
Harmoniezoeker	11,0%	12%	12,0%
Verbindingzoeker	13,1%	12%	12,5%
Rustzoeker	15,3%	17%	17,2%
Inzichtzoeker	17,4%	11%	13,3%
Stijlzoeker	18,7%	17%	15,7%

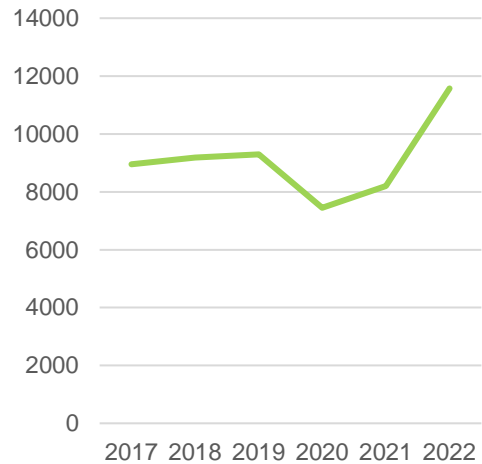

Factsheet toerisme en recreatie Regio Alkmaar 2023

305.117 bewoners en 406,3 km² oppervlakte

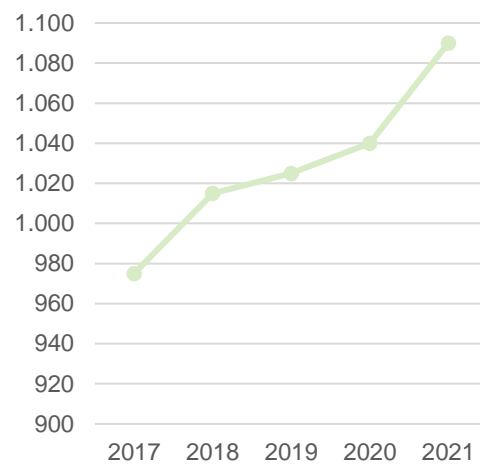
Ontwikkeling banen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

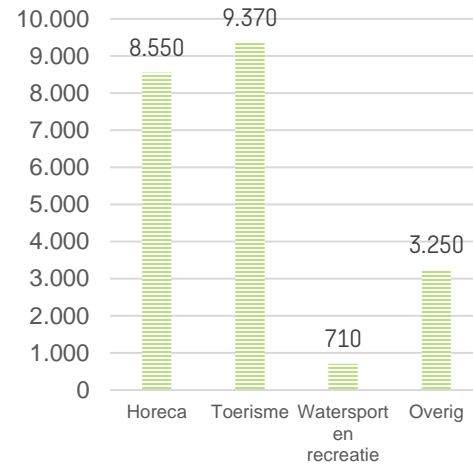
Ontwikkeling bedrijfsvestigingen gastvrijheidssector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Aantal banen per deelsector

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor 2023 en CBS, 2023 (o.b.v. het gemiddelde van CBS)

Aansprekende evenementen

- Alkmaars Ontzet, Alkmaar
- Kunst10daagse, Bergen
- Akercity Rock 'n Roll, Castricum
- Elrow Festival, Dijk en Waard
- Landgoedfair, Heiloo
- OER-IJ expeditie Le Champion, Uitgeest

Bron: Gemeenten Regio Alkmaar

Andere evenementen

- Karavaan Festival, Alkmaar
- Braderie Egmond aan Zee, Bergen
- Duinentocht, Castricum
- Tour de Waard, Dijk en Waard
- Heilooër Polderloop, Heiloo
- Over- en Uitgeest, Uitgeest

Bron: Gemeenten Regio Alkmaar

Aansprekende vrijetijdsvoorzieningen

- AZ-stadion, Alkmaar
- Schoorlse Duinen, Bergen
- Huis van Hilde, Castricum
- Museum Broekerveiling, Dijk en Waard
- Cultuurkoepel, Heiloo
- Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Uitgeest

• Bron: Gemeenten Regio Alkmaar

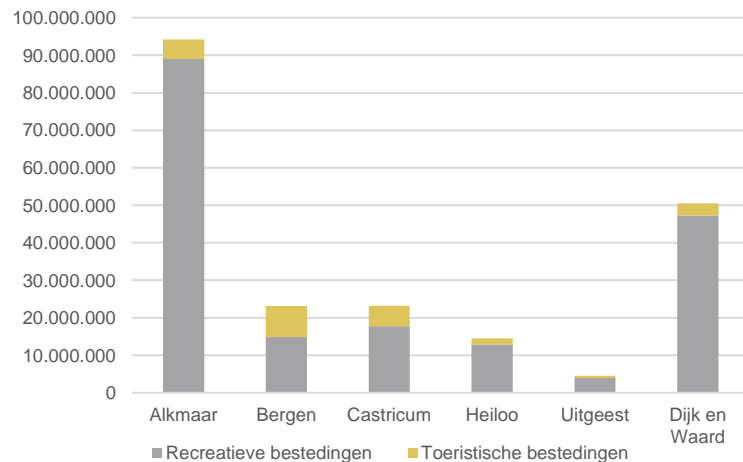
Kwalitatieve lokale parels

- Het Grote Raam Sint Laurenskerk, Alkmaar
- Abdij van Egmond, Bergen
- Hof van Kijk-Uit, Castricum
- Strand van Luna, Dijk en Waard
- Witte Kerk Heiloo, Heiloo
- Erfgoedpark de Hoop, Uitgeest

Bron: Gemeenten Regio Alkmaar

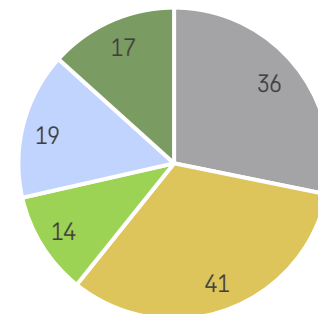
Recreatieve bestedingen vrijetijdsvoorzieningen

Bron: KSO, 2021

Verdeling dienstverbanden gastvrijheidssector naar omvang van bedrijf

- 1 tot 9 personen
- 10 tot 50 personen
- 50 tot 100 personen
- 100 tot 500 personen
- 500+ personen

Bron: NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023

Rapportcijfers beoordeling aantrekkelijkheid centrumgebied

Centra Regio Alkmaar

Totaalbeoordeling	7,7
Winkelaanbod	7,4
Sfeer en uitstraling	7,4
Faciliteiten	5,5
Horeca	7,6

Bron: Koopstromenonderzoek, 2021

Bijlage 2 | Onderzoeks- verantwoording

Bronnenlijst

- AirDNA (2022). Aanbod Airbnb in regio en gemeentes.
- Alkmaar Marketing (2023). *Marketingplan 2023*.
- Bureau BUITEN en Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd (2022). *Eindrapport NH natuur- en recreatiegebieden*
- Bureau Stedelijke Planning (2022). *Bewuste bestemming Noord-Holland Noord*
- Gemeente Alkmaar (2017). *Omgevingsvisie Alkmaar 2040*.
- Gemeente Alkmaar (2020). *Actieprogramma Economie 2020-2024: Alkmaar in evenwicht*
- Gemeente Alkmaar (2023). *Coalitieakkoord 2023-2026: Vertrouwen in Alkmaar Verschil mag er zijn*.
- Gemeente Alkmaar, Gemeente Heerhugowaard, Gemeente Langedijk & Ontwikkelingsbedrijf NHN (2020). *Visie Waterschakel HAL: De verbinding tussen Noord-Holland Noord en Zuid*.
- Gemeente Bergen (2022). *Coalitieprogramma 2022 – 2026*.
- Gemeente Castricum (2009). Bed and Breakfast beleid Castricum.
- Gemeente Castricum (2022). *Coalitieakkoord 2022 – 2026*.
- Gemeente Castricum (2023). Omgevingsvisie
- Gemeente Dijk en Waard (2022). *Coalitieakkoord 2023-2026. Thuis in Dijk en Waard: Sociaal en Vooruitstrevend*.
- Gemeente Heiloo (2013). *Toekomstvisie 2030: De kracht van Heiloo*.
- Gemeente Heiloo (2014). *Structuurvisie 2030: Koers in beeld*.
- Gemeente Heiloo (2022). *Collegeprogramma 2022-2026: Heiloo Natuurlijk!*
- Gemeente Uitgeest (2022). *Samenwerkingsakkoord Uitgeest 2022-2026: Uitgeest, Sterk in samenwerken!*
- Hart van Noord-Holland (z.d.). Inzicht in Data en Cijfers toerisme en recreatie Regio Alkmaar [powerpoint].
- Koopstromen onderzoek (2021). Koopstroomgegevens recreatieve bestedingen en verkooppunten.
- Leefstijlvinder (2023). Verschillende leefstijlen via <https://leefstijlvinder.nl/>
- Locatus (2023). Data horeca vestigingen.
- NBTC (2023). Internationaal bezoek in beeld.
- NBTC Arbeidsmarktmonitor, 2023
- Noord-Holland Noord (2021). Regionaal Cultuurprofiel Noord-Holland Noord: Zee aan ruimte, land vol cultuur.
- Noord-Holland Noord (2023). *Tussentijdse evaluatie visie verblijfsrecreatie, ontwikkelkader en werkwijze van regionale afstemming: Meebewegen in een veranderende omgeving NHN*
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (2017). *Regionale Visie Verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord: Holland boven Amsterdam; meest vitale verblijfsregio van Nederland in 2030*
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (2023). *Jaarplan 2023*
- Provincie Noord-Holland (2016). *Water, bron van recreatie: Visie op waterrecreatie in Noord-Holland 2030*.
- Provincie Noord-Holland (2021). *Visie recreatie & toerisme Noord-Holland 2030*.
- Provincie Noord-Holland (2023). *Coalitieakkoord 2023-2027: Verbindend vooruit!*
- Provincie Noord-Holland (2023). *Tussentijdse evaluatie Uitvoeringsprogramma Waterrecreatie 2021 – 2025*.
- Provincie Noord-Holland (z.d.). Keuze aan de Kust: project Identiteit Kustplaatsen van Noord-Holland.
- Regio Alkmaar (2014). *Regio Alkmaar: Parel aan Zee: Toeristisch-recreatieve visie Regio Alkmaar 2025*.
- Regio Alkmaar (2016). *Economische uitvoeringsagenda regio Alkmaar 2016-2026*
- Regio Alkmaar (2016). Economische visie 2026.
- Regio Alkmaar (2017). *Diversiteit als troef: Omgevingsbeeld Regio Alkmaar*.
- Regio Alkmaar (2018). Parel aan zee 2.0: evaluatie en advies voor herijking van de visie toerisme regio Alkmaar.
- Regio Alkmaar (2019). *Focusagenda Regio Alkmaar 2019-2022: regionale strategische samenwerkingsagenda*.
- Regio Alkmaar (2023). *Actieplan Recreatie & Toerisme Regio Alkmaar 2023*.
- Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (2021). *Visie Recreatiegebieden Alkmaardermeer- en Uitgeestermeer: natuur en recreatie in Hollandse landschappen*.
- Recreatieschap Geestmerambacht (2021). *Visie Recreatiegebieden Geestmerambacht 2030: parkenlint tussen stad en dorp*.
- Recreatieschap Twiske-Waterland en recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (2023). *Versterking Recreatief Netwerk Laag Holland*.
- Stichting Landelijk Fietsplatform (2022). Fietsen en de Leisure Leefstijlen.

Participatie

De volgende participatieverslagen zijn te vinden als bijlage bij de visie:

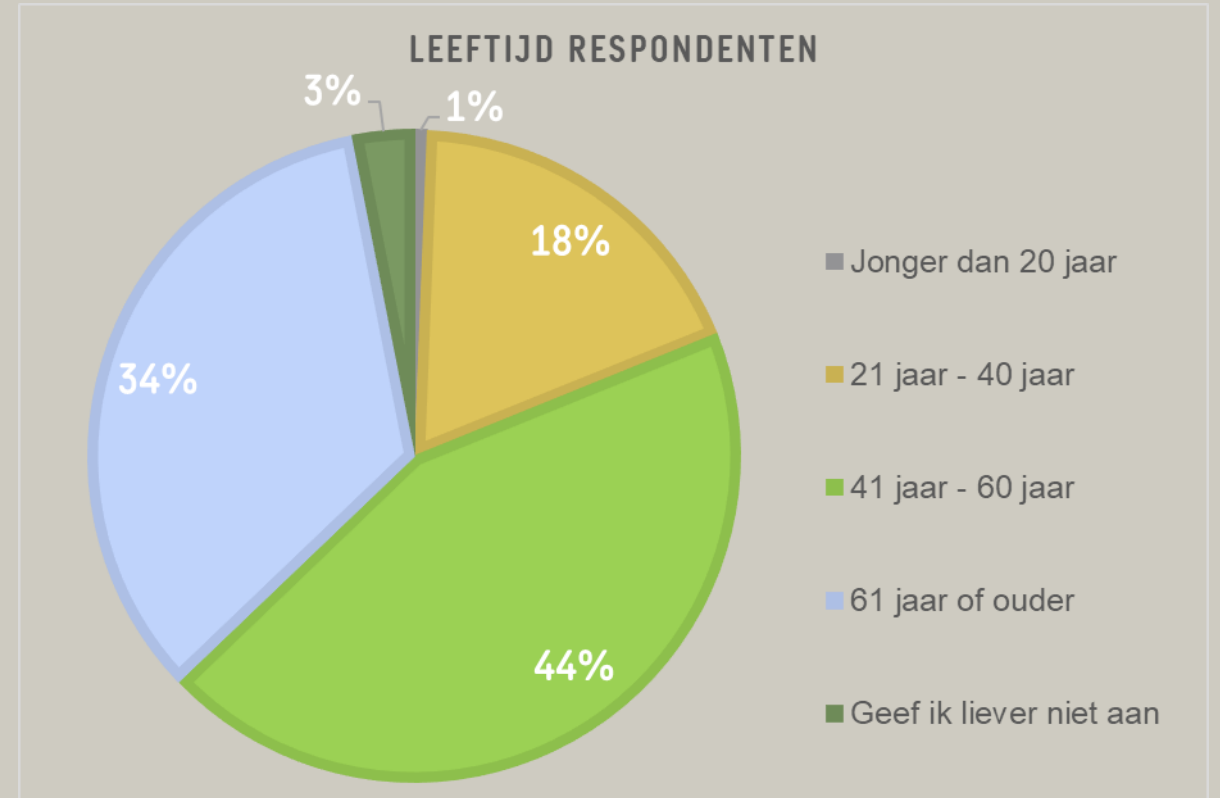
- Beeldverslag stakeholdersbijeenkomst Regio Alkmaar 1 februari 2024
- Resultaten bewonersenquête Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar. Zie volgende pagina voor meer informatie over de bewonersenquête

Interviewronde

	Organisatie
1.	Stichting Hart van Noord Holland
2.	Toeristisch Netwerk Regio Alkmaar
3.	Taskforce Vitale Verblijfsrecreatie
4.	Koninklijke Horeca Nederland
5.	Meerdere verblijfsrecreatie ondernemers uit Regio Alkmaar

Analyse bewonersenquête toerisme en recreatie

- Enquête online van 21 december 2023 t/m 26 januari 2024
- Doelgroep: alle bewoners van de regio Alkmaar
- Aantal respondenten: **860**
  - Respons varieert per vraag
  - In totaal ruim **13.980** locaties op de kaart aangeduid bij de kaartvragen

Respondenten per gemeente

